

Trafikskadenämnden

Protokoll fört vid rådsmöte med Trafikskadenämndens råd den 26 november 2018

Närvarande

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Övriga närvarande:

[Redacted]

§ 1

Mötet öppnas

Ordföranden förklarar rådsmötet öppnat och hälsar de närvarande välkomna.

§ 2

Dagordningen

Den justerade dagordningen fastställs.

§ 3

Justeringsmän

Till justeringsmän utses [Redacted] och [Redacted].

§ 4

Anmälan av övriga frågor

Inga övriga frågor anmäls.

§ 5

Delningstal vid beräkning av förlust av allmän pension och förslag till ändring av minimibelopp

██████████ redovisar innehållet i promemorian ”Årlig översyn av delningstalen vid beräkning av förlust av allmän pension” och sitt förslag till ändring av miniminivån för pensionärer i underhållsärenden, **bilaga 1, 1.1 och 1.2**.

Efter diskussion **beslutar** rådet i enlighet med förslagen men anmärker, när det gäller minimibeloppet för pensionärer som är bosatta i Sverige, att underhållsersättningen aldrig kan överstiga den inkomst som makarna hade gemensamt för bådass försörjning.

§ 6

Räntesats vid beräkning av inkomst av kapital

██████████ redovisar innehållet i promemorian ”Avkastningsränta på utfallande försäkringsersättning i ärenden om ersättning vid dödsfall”, **bilaga 2 och 2.1**.

Rådet **beslutar** i enlighet med förslaget i promemorian.

§ 7

Fastställande av nya kapitaliseringstabeller

██████████ redovisar innehållet i promemorian ”Beslut om nya kapitaliseringstabeller”, **bilaga 4 och 4.1**.

Rådet **beslutar** i enlighet med förslaget i promemorian.

§ 8

Rapport från arbetsgruppen avseende ersättning för sveda och värk

██████████ redovisar den reviderade rapporten från arbetsgruppen, **bilaga 5**.

Efter diskussion **beslutar** rådet att ett tillägg bör göras i rapporten under rubriken Arbetsgruppens utredning och överväganden, p. 1 andra stycket så att stycket får följande

lydelse ”Arbetsgruppen konstaterar att bedömningen av den akuta sjuktidens längd främst är medicinsk och därför bör göras av en läkare utom i okomplicerade fall”.

Rådet **beslutar** vidare att samtliga rådsledamöter ska ges möjligheter att ge synpunkter på förslagen i rapporten. Synpunkterna bör ha kommit in till arbetsgruppen i god tid före det extra rådsmötet som troligen kommer att hållas i april 2019.

§ 9

Fråga om anpassning av nämndens hjälptabeller till förändringar i penningvärdet

██████████ redovisar innehållet i promemorian ”PM angående anpassning av nämndens hjälptabeller mm till förändringar i penningvärdet”, **bilaga 3 och 3.1**.

Rådet **beslutar** i enlighet med förslaget i promemorian.

§ 10

Information och diskussion om förtroendegruppens förslag till justeringar av reglemente och arbetsordning för rådet

██████████ redovisar förtroendegruppens förslag till justeringar av nämndens reglemente och förslaget till arbetsordning för nämndens råd, **bilaga 6 och 6.1**.

██████████ framför synpunkter på förslagen för If:s räkning och uppger att en skriftlig sammanställning av synpunkterna kommer att ges in till förtroendegruppen så snart som möjligt.

Rådet **beslutar** att fortsatt diskussion om förslagen kommer att genomföras vid ett särskilt rådsmöte den 10 december 2018.

§ 11

Schablonuppräknings av inkomstunderlag

██████████ redovisar förslaget att schablonuppräknings av inkomstunderlag för 2019 görs med 2,5 procent, **bilaga 7**.

Rådet **beslutar** i enlighet med förslaget.

§ 12

Beslut om antal och fördelning av ledamöter, vice ordföranden och konsumentrepresentanter

██████████ redovisar promemorian ”Antal och fördelning av vice ordförande och konsumentrepresentanter i Trafikskadenämnden, **bilaga 8**.

Rådet **beslutar** i enlighet med förslaget.

§ 13

██████████ informerar om de referat som nämnden publicerat under 2016 – 2018 och de frågor som föreslagits för referat under 2019.

§ 14

Information från kansliet

██████████ informerar om nämndens statistik över inkomna ärenden och handläggningstider. Han informerar också om att Kammarkollegiet har godkänt nämndens verksamhetsrapport om den alternativa tvistlösningen i konsumentförhållanden för perioden september 2016 – juli 2018. Nästa rapport ska lämnas in i maj 2020.

██████████ informerar vidare om arbetet med ett nytt system för beräkning av pensionsförlust. Det bör säkerställas att det nya systemet är effektivt och användarvänligt samt uppfyller de krav som numera ställs på informationssäkerhet. Förhoppningen är att det nya systemet ska kunna tas i bruk under den andra halvan av 2019. En grupp med representanter från bolagen och kansliet kommer att bildas för att säkerställa att det nya systemet fungerar korrekt och uppgraderas kontinuerligt.

Nämnden kommer att bjuda in till en sammankomst 2019 där intressanta frågor kommer att redovisas och diskuteras.

De yttranden som behandlas vid nämndens juristmöten kommer att kommuniceras med samtliga nämndledamöter.

Nämnden kommer även fortsättningsvis att hålla en årlig utbildning för nämndens konsumentrepresentanter.

Nämnden avser att tillsätta en arbetsgrupp för att utreda frågan om inkomstförlust efter 65 års ålder och rätt till omprövning för den som uppger att den kommer att arbeta efter den tidpunkten. I avvaktan på arbetsgruppens rapport och rådets beslut kommer dessa frågor att få anstå vid prövning i nämnden.

Det finns ett behov av att bygga en ny plattform till den nuvarande digitala portalen. Det arbetet kommer bl.a. att medföra att möjligheten att ge in digitala promemorior i obligatoriska ärenden och arbetet med digitala sammanträden kommer att försenas minst sex månader.

§ 15

Erinran om sekretess

██████████ erinrar om vikten av att sekretess alltid iakttas i nämndens verksamhet.

§ 16. Övriga frågor

Ingen övrig fråga har anmälts.

§ 17 Nya rådsmöten

Ett extra rådsmöte kommer att hållas den 10 december 2018. Ordinarie rådsmöten kommer att hållas i april 2019, den 3 juni 2019 och den 25 november 2019.

§ 18

Mötet avslutas

 tackar de närvarande och förklarar rådsmötet avslutat.

Stockholm den 26 november 2018

Vid protokollet:

Justeras:

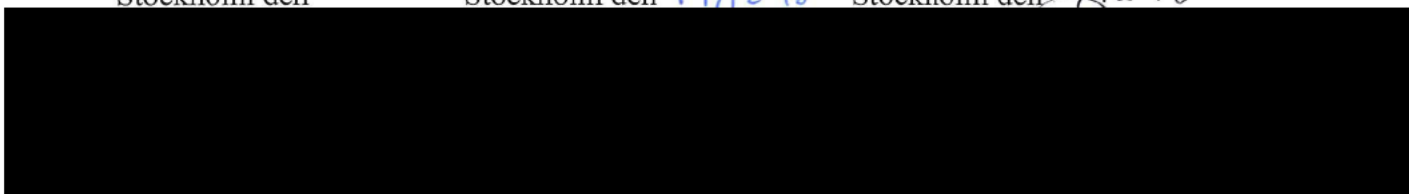
Stockholm den

Stockholm den

14/12-18

Stockholm den

19/12-18

2018-11-05

Till

Trafikskadenämndens ordförande

Årlig översyn av delningstalen vid beräkning av förlust av allmän pension.

Vid Trafikskadenämndens rådsmöte den 27 november 2017 fastställdes delningstalen för 2018 enligt följande.

16,8 vid pensionsålder 65 år
16,2 vid pensionsålder 66 år
15,6 vid pensionsålder 67 år
15,0 vid pensionsålder 68 år
14,4 vid pensionsålder 69 år
13,8 vid pensionsålder 70 år
13,3 vid pensionsålder 71 år
12,7 vid pensionsålder 72 år
12,1 vid pensionsålder 73 år
11,5 vid pensionsålder 74 år
11,0 vid pensionsålder 75 år

Enligt rådets beslut den 1 december 2008 bör delningstalen beräknas utifrån ett genomsnitt av fastställda delningstal för de tre senaste åren samt avrundas till en decimal. Pensionsmyndigheten har fastställt delningstal för inkomstgrundad ålderspension från och med 2019 till personer födda år 1954. Delningstalen för födda år 1952 och 1953 är tidigare fastställda av Pensionsmyndigheten.

Följande delningstal föreslås för år 2019.

16,9 vid pensionsålder 65 år
16,3 vid pensionsålder 66 år
15,7 vid pensionsålder 67 år
15,1 vid pensionsålder 68 år
14,5 vid pensionsålder 69 år
13,9 vid pensionsålder 70 år
13,3 vid pensionsålder 71 år
12,8 vid pensionsålder 72 år
12,2 vid pensionsålder 73 år
11,6 vid pensionsålder 74 år
11,0 vid pensionsålder 75 år

Bilaga: Sammanställning av delningstal

Sammanställning delningstal för 2019

Pensionsålder	65 år	66 år	67 år	68 år	69 år	70 år	71 år	72 år	73 år	74 år	75 år
Födda 1952	16,78	16,20	15,61	15,02	14,43	13,85	13,26	12,68	12,10	11,52	10,95
Födda 1953	16,85	16,26	15,68	15,09	14,50	13,91	13,32	12,74	12,16	11,58	11,01
Födda 1954	16,93	16,34	15,76	15,17	14,58	13,99	13,40	12,82	12,23	11,66	11,08
Summa	50,56	48,80	47,05	45,28	43,51	41,75	39,98	38,24	36,49	34,76	33,04
Genomsnitt	16,85	16,27	15,68	15,09	14,50	13,92	13,33	12,75	12,16	11,59	11,01
Avr	16,9	16,3	15,7	15,1	14,5	13,9	13,3	12,8	12,2	11,6	11,0

Miniminivå för pensionärer i underhållsärenden.

Beräkningsår 2019.

Garantipension för ålderspensionerade makar födda 1938 eller senare (med 40 års bosättning i Sverige fr.o.m. 16 års ålder) kommer för år 2019 att uppgå till 176 700 kr ($46\,500 \times 1,9 \text{ prb} = 88\,350 \text{ kr per make}$).

Garantipensionen för ålderspensionerade makar födda 1937 eller tidigare (med 40 års bosättning i Sverige fr.o.m. 16 års ålder) kommer för år 2019 att uppgå till 180 736 kr ($46\,500 \times 1,9434 \text{ prb} = 90\,368 \text{ kr per make}$).

Den arbetsgrupp som år 1998 gjorde översyn av nivåerna utmynnade i en höjning av miniminivån från tidigare 65 procent till ca 73 procent.

Miniminivån enligt 2010 års "Lathund" var 120 000 kr vilket motsvarade 74,8 procent av garantipensionsbeloppet för makar födda 1938 eller senare och 72,8 procent för makar födda 1937 eller tidigare.

Miniminivån höjdes år 2011 till 125 000 kr och år 2017 höjdes den till 130 000 kr.

För 2019 innebär en miniminivå på 130 000 kr, 73,6 procent för ålderspensionerade makar födda 1938 eller senare och 71,9 procent för ålderspensionerade makar födda 1937 eller tidigare.

En höjning av miniminivån till 135 000 kr föreslås för år 2019.

2018-10-29

Till
Trafikskadenämndens råd

Avkastningsränta på utfallande försäkringsersättning i ärenden om ersättning vid dödsfall

Vid rådsmötet i december förra året beslutade rådet att i ärenden om ersättning för förlust av underhåll som prövas under 2018 skulle avkastningsräntan på utfallande försäkringsersättning i normalfallet beräknas efter 0,5 procent och att avvikelser fick förekomma i undantagsfall.

I bilaga redovisas Dagens Nyheters sammanställning av räntor på bankernas sparkonton den 28 oktober 2018. Den genomsnittliga räntan beräknas till 0,38 procent. Som framgår av sammanställningen kan kapital i några banker förräntas med mer än 0,38 procent. Om medel placeras i aktie- och/eller räntefonder är det möjligt att avkastningen kan bli högre än så. Men det finns också risk för att det inte blir någon avkastning utan att kapitalet istället minskar i värde.

Med hänsyn till att den genomsnittliga bankräntan enbart har minskat marginellt från föregående år är det kansliets förslag att avkastningsräntan på utfallande försäkringsersättning i ärenden om ersättning vid dödsfall för år 2019 inte ändras från tidigare år utan bestäms till 0,5 procent. Sekretariatet föreslår vidare att avvikelser härifrån ska kunna ske vid mera extrema situationer.

Bilaga

- Sammanställning av räntor den 28 oktober 2018

Dagens Nyheter den
28/10-18

Sparräntor

Alla konton omfattas av insättningsgaranti upp till 100 000 euro.

Bank/bolag	Sparkonto	Ränta	Uttag per år
Aros Kapital	Likvidkonto	0,80	-
Avanza Bank	Sparkonto + Collector	0,65	-
Avanza Bank	Sparkonto + Santander	0,50	-
Avida Finans AB	Maxkontot	0,80	-
Bank Norwegian	Sparkonto	0,70	-
BlueStep Bank AB	SparkontoPlus	0,25	-
BlueStep Bank AB	SparkontoSuperFlex	0,20	12
Carnegie	Sparkonto	0,50	-
Collector Bank	Sparkonto	0,75	-
Coop	Coop Kapitalkonto	0,35	-
Danske Bank	Sparkonto	0,00	-
Danske Bank	Sparkonto XL	0,00	-
FOREX Bank	Spara	0,35	-
GCC Capital	GCC Spar	0,75	-
Handelsbanken	e-Kapitalkonto	0,00	-
Handelsbanken	Sparkonto	0,00	-
HoistSpar	Sparkonto Flex	0,70	-
ICA Banken	Sparkonto	0,10	-
Ikano Bank	Sparkonto	0,20	-
Ikano Bank	Sparkonto Plus	0,35	4
Landshypotek Bank	Sparkonto Trygghet	0,55	-
Landshypotek Bank	Sparkonto Trygghet+	0,65	-
Lantmännen Finans	e-Kapitalkonto	0,75	-
Länsförsäkringar Bank	Länskonto	0,05	1
Länsförsäkringar Bank	Sparkonto	0,00	-
Marginalen Bank	Sparkonto	0,60	-
Nordax Bank	Nordax Kapitalkonto	0,55	1
Nordax Bank	Nordax Sparkonto Xtra	0,85	-
Nordea	Förmånskonto	0,00	-
NORDISKA	Flex	0,55	-
Nordnet	Sparkonto	0,00	-
PayEx Credit AB	Spara Frihet	0,05	-
PRA Spar	Sparkonto	0,70	-
Qliro	Rörlig ränta	0,70	-
Resurs Bank	Sparkonto	0,60	-
Santander	Mitt spar	0,65	-
Santander	Mitt spar+	0,85	-
SBAB	Sparkonto	0,60	-
SEB	Enkla Sparkontot	0,00	-
SEB	Privatkonto	0,00	-
SevenDay	Sparkonto	0,70	-
Skandia	Allt i Ett-konto	0,00	-
Skandia	Sparkonto	0,05	-
Svea Ekonomi	Sparkonto	0,75	-
Swedbank	Framtidskonto	0,00	1
Swedbank	Privatkonto	0,00	-
Swedbank	Ungdomskonto	0,00	-
TF Bank	TF Sparkonto Plus	0,70	2
Volvofinans Bank	Sparkonto	0,65	-
Ålandsbanken	Baskonto	0,00	-
Ålandsbanken	Premiumkonto	0,00	-
Ålandsbanken	Ålandskonto	0,25	-

$$19.75 / 52 = \underline{\underline{0.38}}$$

2018-11-14

Till
Trafikskadenämndens råd

PM angående anpassning av nämndens hjälptabeller mm till förändringar i penningvärdet

Årlig översyn i december

Nämndens råd beslöt i december 1981 att frågan om anpassning av nämndens hjälptabeller för bestämmande av ersättning för sveda och värk samt men till penningvärdesförändringar skulle prövas av rådet en gång varje år. Detta brukar ske vid det rådsmöte som hålls i december. Rådet brukar då även lägga fast andra ersättningsbelopp.

Utveckling av konsumentprisindex (KPI)

Vid tidigare översyner av hjälptabellbeloppen m.m. utgick rådet från prognoserna för utveckling av konsumentprisindex (KPI). Från och med 2006 var det, enligt rådets beslut den 5 december 2005, KPI för oktober som skulle gälla vid beräkningen av penningvärdesförändringen.

Användandet av genomsnittligt konsumentprisindex (KPI)

Vid rådsmötet den 7 juni 2010 beslutade rådet dels att nämnden även fortsättningsvis ska använda ett beräkningssystem som följer konsumentprisindex (KPI) årsvis, dels att ett genomsnittligt KPI för samtliga månader under perioden november – oktober före fastställelseåret ska användas vid fastställandet av hjälptablerna. Vid rådsmötet den 3 november 2010 beslutades bl.a. att den procentuella upp- eller nedräkningen ska ske med beaktande av tre decimaler.

<u>År</u>	<u>Genomsnittligt konsumentprisindex (KPI, se bilaga)</u>
2017	321,15
2018	327,32

KPI har sedan 2017 ökat från 321,15 till 327,32 eller med 6,17. Procentuellt innebär detta en ökning av KPI med 1,921 procent ($6,17/321,15 = 0,01921$).

Samtliga nedanstående hjälptabeller m.m. ska således räknas upp med **1,921 procent** utifrån 2018 års oavrundade ersättningsnivåer.

1. Nämndens hjälptabeller för bestämmande av ersättning för men gällande skadefall som har inträffat före 2002
2. Nämndens hjälptabeller för bestämmande av ersättning för men gällande skadefall som har inträffat från och med den 1 januari 2002¹
3. Ersättning för sveda och värk
4. Övriga särskilda skadetyper (synförlust och mjältförlust, se nedan)
5. Den s.k. ärrtabellen
6. Den s.k. amputationstabellen
7. Ersättning vid total synförlust

I de Gamla hjälptabellerna:

Ersättningsbeloppet är fryst på 2012 års nivå, dvs. **739 000 kr**, tills dess att ersättningsbeloppet motsvarar ersättning för invaliditet enligt tabell för 68 procents invaliditet. Till denna ersättning tillkommer ersättning som utgår enligt mentabell för eventuella andra skador.

I de Nya hjälptabellerna:

Ersättningsbeloppet är fryst på 2012 års nivå, dvs. **1 078 000 kr**, varav men **739 000 kr** samt olägenheter **339 000 kr**. För skador som uppkommer efter 2012 ska ersättning lämnas utifrån tabell (68 procents invaliditet med tillägg enligt kumulationstabellen för eventuella andra skador).

8. Mjältförlust

I fråga om mjältförlust uppgick beloppet år 2018 till 32 000 kr. En uppräkningsom **1,921 procent** medför en höjning av detta belopp till **33 000 kr** ($31\,544 \times 1,01921 = 32\,150$ kr) för 2019.

9. Vårdkostnader enligt ögonskadegarantiförsäkring

I fråga om vårdkostnader enligt ögonskadegarantiförsäkring uppgick beloppet år 2018 till 77 000 kr (76 279 kr). En uppräkningsom **1,921 procent** medför en höjning av detta belopp till **78 000 kr** ($76\,279 \times 1,01921 = 77\,744$ kr) för 2019.

10. Ersättning för uteblivna värnpliktsförmåner

Av rådsbeslut den 30 november 2015 framgår att inkomstunderlaget för den militära grundutbildningen från och med 2016 ska beräknas utifrån de faktiska omständigheterna som oskadad.

¹ Vid beräkningen av dessa tabeller kommer 2019 års kapitaliseringstabell att användas.

11. Normbelopp beträffande olägenhetsersättning enligt moment B i den s.k. ABC-modellen

Normbeloppen i ABC-modellen fastställs enligt följande.

2 200 kr ($2\,160 \times 1,01921 = 2\,201$ kr)

4 100 kr ($4\,067 \times 1,01921 = 4\,145$ kr)

6 200 kr ($6\,102 \times 1,01921 = 6\,219$ kr)

10 300 kr ($10\,043 \times 1,01921 = 10\,236$ kr)

Detta innebär en ökning för 2019 i förhållande till 2018 under nivå 3 från 6 100 kr till 6 200 kr och nivå 4 från 10 000 kr till 10 300 kr.

Avrundningsmetodik

I december 1997 beslöt rådet anta följande avrundningsmetodik

- Ersättning för olägenheter i form av anspänning i arbete avrundas till närmast hundratal kronor
- Övriga belopp under 10 000 kr avrundas till närmast högre femhundratal kronor
- Belopp över 10 000 kr avrundas till närmast högre tusental kronor
- Ersättning för sveda och värk avrundas till närmast högre hundratal kronor

Bilaga

- Sammanställning av konsumentprisindex 1980 - 2018

Konsumentprisindex (1980=100)

Ar	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Arsmedel
2018	<u>322,51</u>	<u>324,87</u>	<u>325,76</u>	<u>327,1</u>	<u>327,86</u>	<u>328,62</u>	<u>330,33</u>	<u>329,63</u>	<u>331,14</u>	<u>330,72</u>			
2017	317,5	319,73	319,68	321,54	321,74	321,97	323,69	323,18	323,62	323,38	<u>324,04</u>	<u>325,23</u>	322,11
2016	313,13	314,14	315,7	315,64	316,21	316,54	316,73	316,38	316,91	318	318,1	319,68	316,43
2015	310,75	312,93	313,19	313,16	314,24	313,33	313,43	312,81	314,06	314,29	313,75	314,21	313,35
2014	311,39	312,7	312,68	313,89	314,05	314,7	313,67	313,35	313,85	314,02	313,56	314,05	313,49
2013	312	313,39	314,65	314,03	314,54	313,99	313,55	313,84	315,05	314,4	314,2	315,04	314,06
2012	311,85	313,92	314,8	315,49	315,23	314,45	313,23	313,55	314,81	314,59	313,82	314,61	314,2
2011	306,15	308,02	310,11	311,44	312,02	311,28	311,13	311,23	313,41	313,42	314,16	314,78	311,43
2010	299,79	301,59	302,32	302,36	302,92	302,97	302,04	302,06	304,6	305,57	306,58	308,73	303,46
2009	297,88	297,95	298,8	299,26	299,45	300,17	298,8	299,42	300,35	301,11	301,03	301,69	299,66
2008	294,09	295,28	298,08	299,67	300,99	302,45	302,11	301,98	305,08	305,56	303,06	298,99	300,61
2007	285,01	286,45	288,33	289,79	289,48	289,95	289,49	289,41	292,3	293,85	295,75	296,32	290,51
2006	279,59	280,9	282,89	284,32	284,76	284,68	284,19	284,38	286,04	286,07	286,43	286,43	284,22
2005	277,9	279,2	279,8	280,2	280,3	280,4	279,4	279,9	281,9	282,4	281,7	281,8	280,4
2004	278	277,3	279,4	279,4	280,1	278,9	278,5	278,2	280,2	281	279,4	279,4	279,2
2003	276	278,4	279,8	278,8	278,5	277,7	276,8	276,7	278,7	278,9	278,3	278,6	278,1
2002	268,8	269,4	271,8	272,9	273,6	273,2	272,3	272,4	274,5	275,4	274,7	275,1	272,8
2001	261,7	262,6	264,6	266,9	268,7	268,3	266,9	267,6	269,9	269,1	269,2	269,5	267,1
2000	257,5	258,7	259,9	260	261,3	261,2	260	260,2	262	262,6	262,7	262,5	260,7
1999	256,2	256,3	257,3	257,9	258,3	258,7	257,6	257,6	259,4	259,7	259	259,6	258,1
1998	256,9	256,6	257	257,7	258,1	257,6	257	255,7	256,8	257,3	256,7	256,2	257
1997	254,6	254,2	255,2	257	257	257,4	257,3	257,4	259,8	259,6	259,2	259,1	257,3
1996	255,6	255,8	257	257,6	257,3	256,3	255,7	254,5	256	255,9	255,3	254,9	256
1995	251,3	252,3	253,3	255	255,3	255,1	254,8	254,5	256,2	256,9	256,8	256	254,8
1994	245,1	245,9	246,8	247,8	248,3	248,4	248,4	248,5	250,7	251	250,8	250,4	248,5
1993	241	241,6	242,7	243,7	243,1	242,3	241,9	242,3	244,5	245,2	245,3	244,3	243,2
1992	230,2	230,3	231,3	231,9	232	231,5	231,2	231,3	234,6	235,1	234	234,9	232,4
1991	218,9	225	225,8	227,1	227,3	227	227,1	226,7	229,2	230,1	231,1	230,8	227,2
1990	199	199,9	205,4	205,2	206,4	206,2	208,2	209,6	212	213,4	214,1	213,9	207,8
1989	183	184	184,7	186,5	187,3	187,9	187,9	188,7	190,2	191,8	192,2	192,8	188,1
1988	171,6	172,9	173,7	175,2	175,8	176,3	177,1	177,5	178,8	180,2	180,5	180,9	176,7
1987	164,4	164,4	164,7	165,1	165,2	164,9	166,9	167,8	169,4	170,1	170,7	170,7	167
1986	158,9	159	158,7	159,7	159,7	159,7	160,1	159,9	161,3	161,9	161,9	162,3	160,3
1985	149,6	151	152,1	152,7	154,5	153,9	153,8	153,8	154,5	155,5	156,5	157,1	153,8
1984	139,4	138,9	140,9	141,8	142,8	142,4	142,8	143,9	144,8	145,5	146,4	148,8	143,2
1983	129,1	128,8	129,3	130,3	131,1	131,8	132,9	133,5	134,5	135,6	136,4	137,5	132,6
1982	117,4	119	119,3	120,1	120,7	121,1	121,9	122,2	122,9	124,6	125,6	125,9	121,7
1981	107,2	109,3	109,8	110,5	111,2	111,6	112,6	113,5	114,3	115	115,4	114,9	112,1
1980	95,3	96,8	97,2	97,9	98,2	98,5	99,3	99,9	102,7	104,2	104,8	105,2	100

2018-11-13

Till
Trafikskadenämndens råd

Beslut om nya kapitaliseringstabeller

Finansinspektionen har i sin rapport den 15 dec 2017, "Skadereglering vid personskada" bl.a. ansett att ett fast ränteantagande på fyra procent för kapitalisering av livränta i jämförelse med dagens lågränteläge är alltför högt.

En arbetsgrupp inom Svensk Försäkring har efter utredning bl.a. föreslagit att ränteantagandet vid beräkning av kapitaliseringstabellen sänks från 4 till 3,5 procent i den kapitaliseringstabell som används för att omvandla skadelivräntor till engångsbelopp.

Svensk Försäkrings utskott (Liv- och Skadeförsäkringsutskottet) har vid möte den 12 november 2018 rekommenderat Svensk Försäkrings styrelse att ställa sig bakom förslaget.

Styrelsen i Svensk Försäkring kommer att ta upp frågan för beslut vid styrelsemöte den 23 november 2018.

Under förutsättning att Svensk Försäkrings styrelse beslutar enligt förslaget bör rådet besluta att de nya kapitaliseringstabellerna med ett ränteantagande om 3,5 procent ska ersätta 2014 års kapitaliseringstabell och användas vid nämndens prövning från och med den 1 januari 2019. Då denna tabell används vid beräkningen av ersättning för lyte och bestående men medför förändringen en genomsnittlig ökning av tabellbeloppen i tabell 1 och 2 med 4,6 respektive 4,2 procent. För en 25-åring med en invaliditetsgrad om tio procent skulle en sådan förändring innebära en ökning av tabellbeloppen i tabell 1 och 2 med nio respektive sju procent.

Bilagor:

- Bestämning av ränteantagande vid kapitalisering av livränta

2018-10-23

Bestämning av ränteantagande vid kapitalisering av livränta

Förslag till beslut

- Den 1 januari 2019 sänks ränteantagandet från 4,0 procent till 3,5 procent i den kapitaliseringstabell som används för att omvandla skadelivräntor till engångsbelopp.
- Varje år ska Svensk Försäkrings kansli beräkna en genomsnittlig avkastning för de senaste 20-åren baserat på en portfölj som består av 60 % aktier och 40 % statsobligationer enligt förslaget som specificeras i detta dokument.
- Om den beräknade genomsnittliga avkastningen avviker från ränteantagandet två år i följd ska ränteantagandet i kapitaliseringstabellen justeras enligt förslaget som specificeras i detta dokument.

Bakgrund

Finansinspektionen har i en rapport¹ skrivit att försäkringsbranschen bör se över metoderna för att fastställa räntan och beräkningsmetoderna vid kapitalisering av livränta till engångsbelopp eftersom man ansåg att ett fast ränteantagande på fyra procent var alltför högt. Svensk Försäkring har satt samman en arbetsgrupp för att göra en sådan översyn.

Kapitaliseringstabellen

Vid kapitalisering av livränta till engångsbelopp används normalt den kapitaliseringstabell som finns publicerad på Trafikskadenämndens webbsida² och som är beräknad utifrån ett antagande om 4 procent. Tabellen kan användas vid skadereglering av personskada kopplad till trafikförsäkring, men kan även användas vid personskada kopplad till andra typer av försäkringar, t.ex. arbetsskada.

Den senaste översynen gjordes under 2013 vilket resulterade i en sänkning av ränteantagandet från 5 procent till 4 procent från den 1 januari 2014. Tanken var att detta antagande skulle vara långsiktigt stabilt och förbli oförändrat under ca 10 år.

¹ Finansinspektionens rapport Skadereglering vid personskada som publicerades den 15 december 2017, Dnr 17-540.

² <https://www.trafikskadenamnden.se/siteassets/2.-skadereglering/tabeller/ovriga-tabeller/kapitaliseringstabeller-2014.pdf>

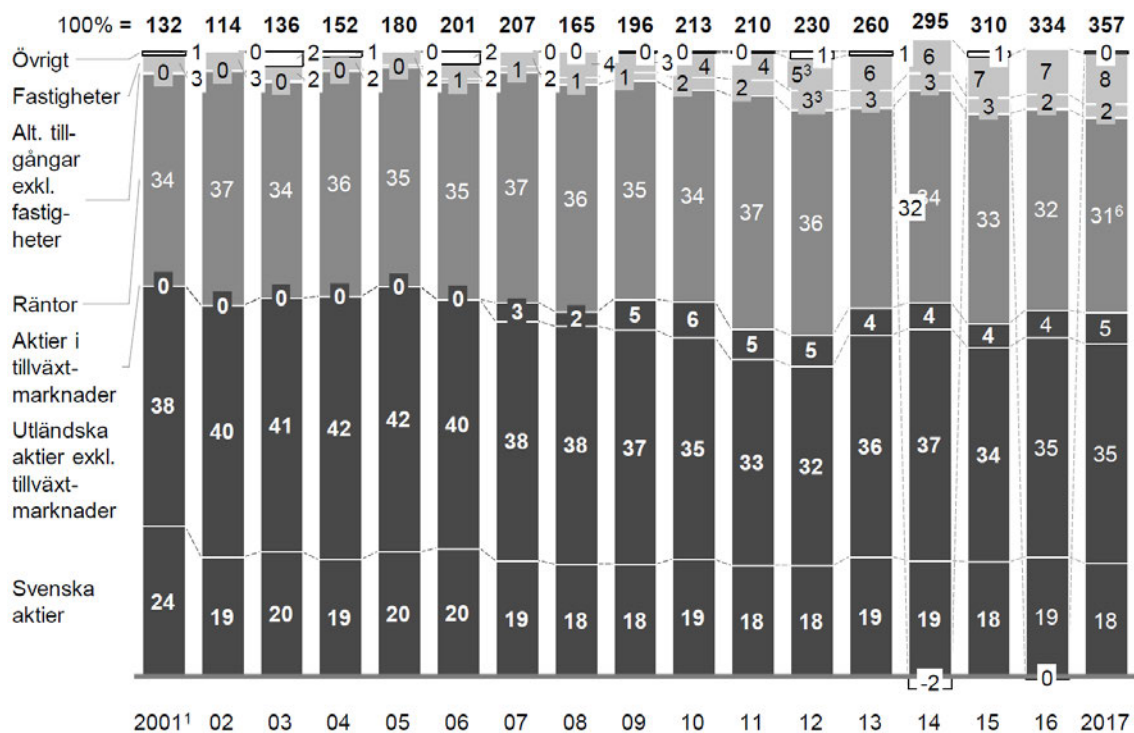
Förutsättningar för metod för att fastställa räntan

Den genomsnittliga åldern för en skadad är ca 45 år och livräntan utbetalas ofta med full ersättning fram till pensionsåldern och därefter med en lägre andel. Att kapitalisera en sådan livränta torde därför för de allra flesta kunder vara fråga om en långsiktig investering på upp emot 20 år, eftersom en viss grundinkomst kan fås genom förvärvsarbete, ersättning enligt socialförsäkringsbalken eller andra försäkringar. Det är rimligt att anta att den skadelidande placerar större delen av beloppet i värdepapper (aktie- och räntefonder).

En konservativ (defensiv) portfölj med låg risk är att ha 60% i aktieindexfonder och 40% i statsobligationer med långa löptider. Som jämförelse används Fjärde AP-fonden som har haft ca 32-37% placering i räntor under åren 2001-2017. Se Fjärde AP-fondens tillgångsallokering i Figur 1.

En tänkt portfölj består därför till 60 % av en indexfond som följer SIXRX, vilket är värdeökningen inklusive utdelningar på Stockholmsbörsen, samt till 40 % av 10-åriga statsobligationer.

Eftersom de livräntor som kapitaliseras räknas upp med inflationen är det rimligt att använda real avkastning vid beräkningarna. Även avkastningsskatten ska beaktas.

Figur 1: Fjärde AP-fondens faktiska tillgångsallokering 2001-2017³
% av totala tillgångar Fjärde AP-fonden ; 100 % = SEK miljarder

³ Figuren är en kopia från sidan 54 i Regeringens skrivelse 2017/18:130, Redovisning av AP-fondernas verksamhet t.o.m. 2017

<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/skrivelse/2018/05/skr.-201718130/>

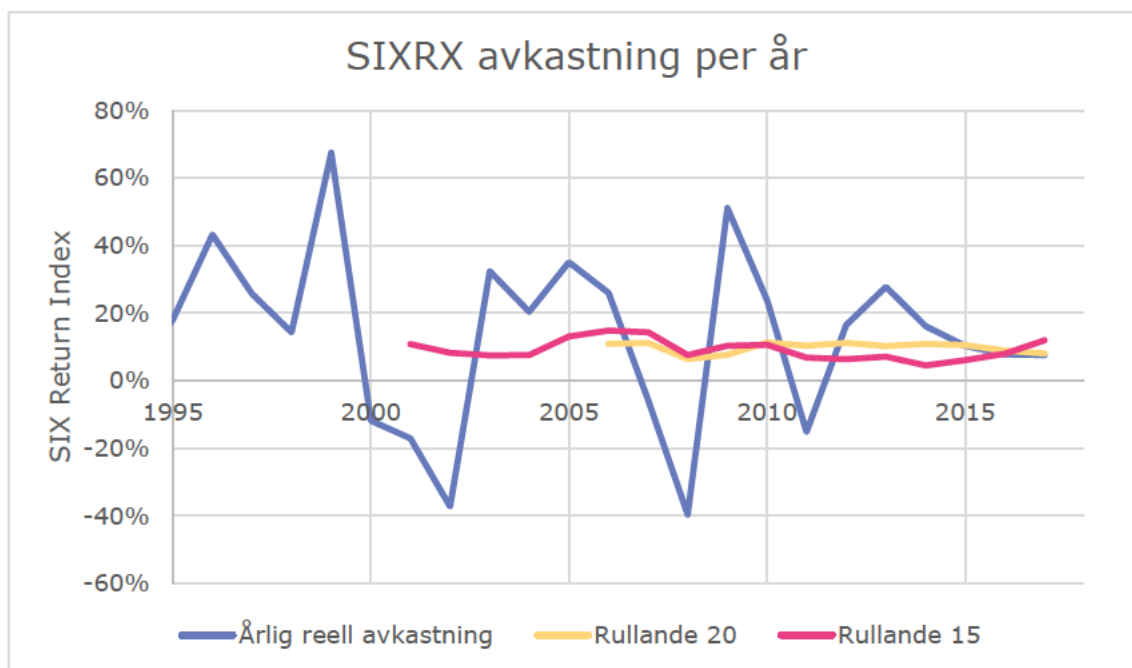
Avkastningshistorik

Figur 2 visar den årliga reella avkastningen för SIXRX under 1995-2017. Eftersom en tänkt investering är på upp mot 20 år kan det vara rimligt att beräkna rullande genomsnittlig avkastningshistorik över 20 år för att få en utjämning över tiden. Skillnaden mellan snittavkastningen över 20 år och snittavkastningen över 15 år är dessutom ganska liten.

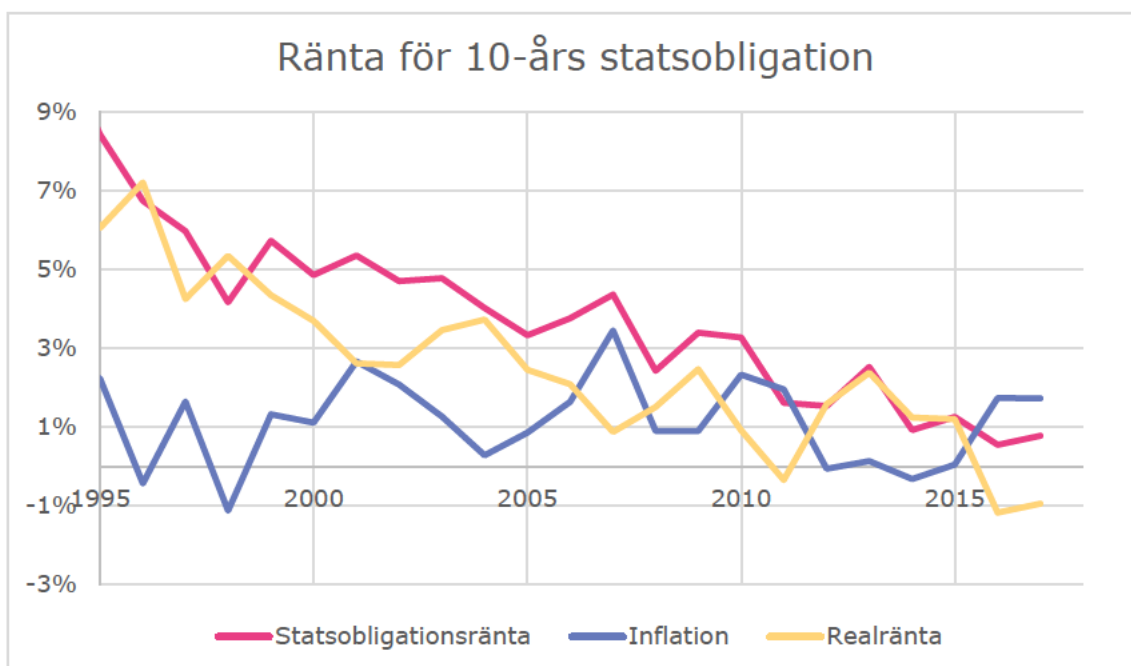
Figur 3 visar räntan på 10-års statsobligation under 1995-2017. Den har sjunkit rejält under denna tid och den reella räntan är nu under 0%.

Vår tänkta portfölj med 60% aktier och 40% räntebärande papper har utvecklats enligt Figur 4. Startåret 1990 är satt till 100.

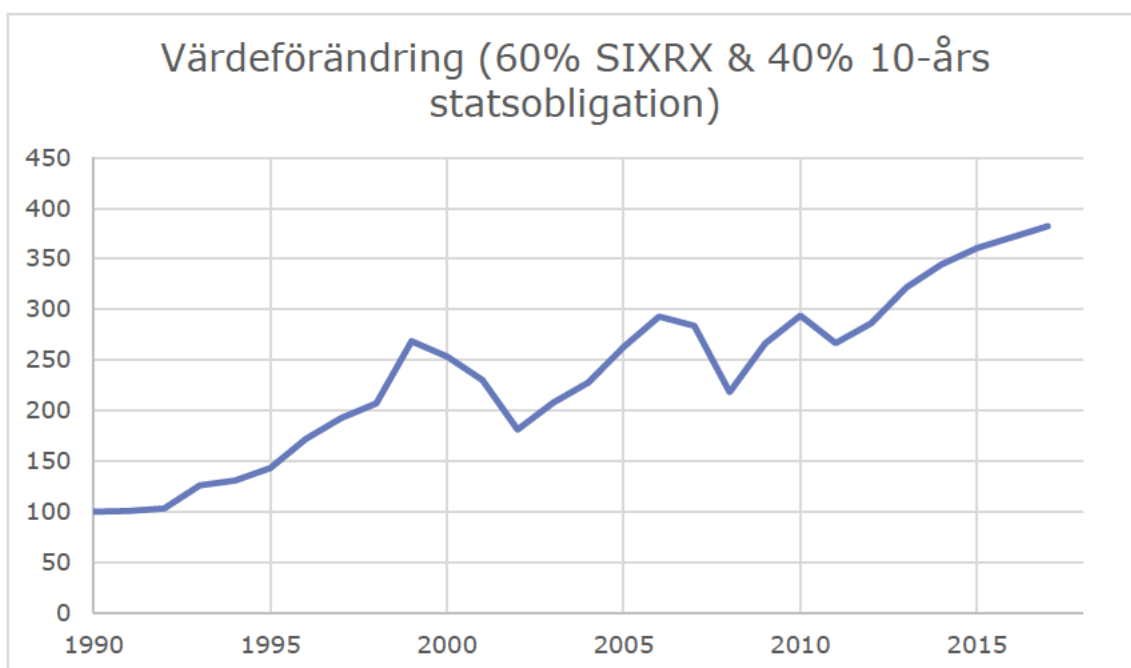
Figur 5 visar den historiska avkastningen för vår tilltänkta portfölj över rullande 20-årsperioder. Figuren visar att snittavkastningen under 20-årsperioderna är en stabil tidserie som uppvisar låg variation mellan 3,5 % och 5,5 %.

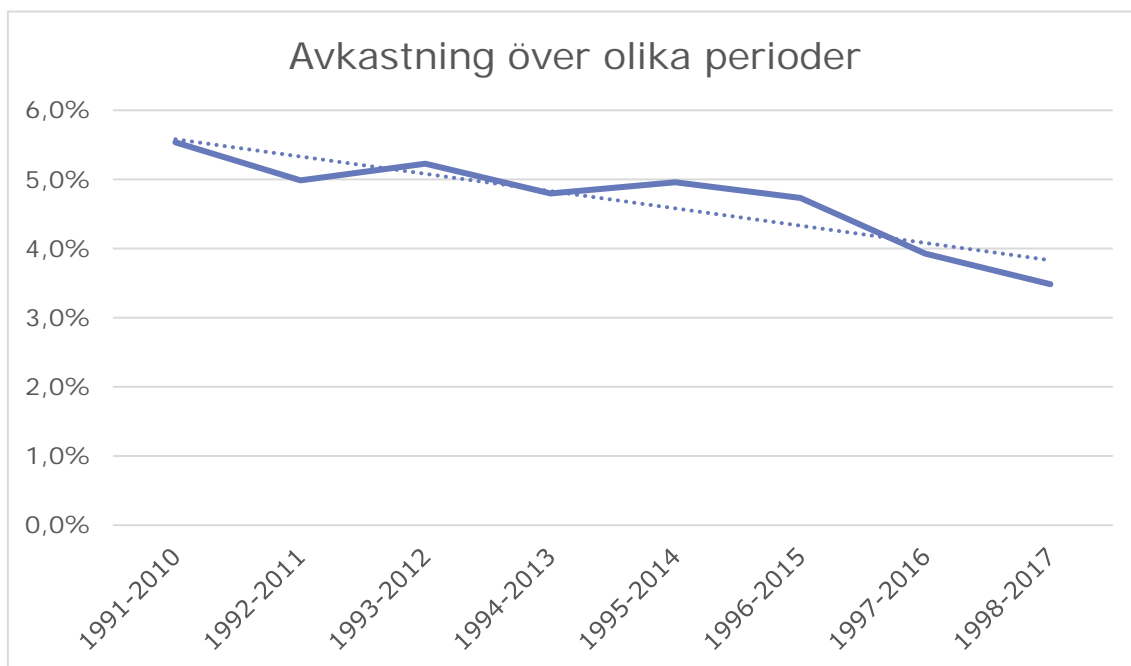
Figur 2: Reell avkastning på SIXRX.

Figur 3: Ränta för 10-års statsobligation.

Figur 4: Reell värdeförändring för en portfölj med 60% vikt i SIXRX (diskonterad) och 40% vikt i statsobligationsränta. Index 1990=100

Figur 5: Avkastning över olika tidsperioder för en portfölj med 60% SIXRX och 40% statsobligationsränta.

Förslag till metod

Ränteantagandet i kapitaliseringstabellen ska baseras på en portfölj med 60 procent aktier och 40 procent räntor. Avkastningen för aktieportföljen baseras på SIXRX. Ränteportföljen baseras på nuvarande marknadsränta för 10-års statsobligationer. Hänsyn tas till inflation och skatt.

Modellens ränta ges av portföljens genomsnittliga avkastning under de senaste 20 åren. För att beräkna räntan för 2019 används tidperioden 1998-2017.

Generellt gäller att för att beräkna räntan för år x används tidsperioden från år x-21 till år x-2.

Förslag till metod för förändring av räntesats:

Om modellens ränta är 0,5 procentenheter högre jämfört med aktuell nivå två år i följd, höjs den aktuella räntan nästkommande år med 0,5 procentenheter.

Om modellens ränta är 0,5 procentenheter lägre jämfört med aktuell nivå två år i följd, sänks den aktuella räntan nästkommande år med 0,5 procentenheter.

Erfarenheten visar att en kraftig börsnedgång under ett år ofta motsvaras av en börsuppgång efterföljande år. För att få en stabil modell för ränteantagandet är det därför rimligt att ta hänsyn till två års avvikelse från aktuell räntenivå.

Första tillämpningen

Den genomsnittliga avkastningen för portföljen under 1998-2017 var 3,6%. Avrundat till närmaste halva procentenhet blir det 3,5 % att tillämpa för 2019.

Från 2020 tillämpas den nya metoden för förändring av räntesats. Det innebär att räntesatsen tidigast kan ändras 2021 enligt följande alternativ då det krävs två år i följd med en avvikande räntesats för att ge en förändring:

- Om den genomsnittliga avkastningen för portföljen under 1999-2018 och under 2000-2019 ligger under 3,0 % ska räntan sänkas till 3,0 % för 2021.
- Om den genomsnittliga avkastningen för portföljen under 1999-2018 och under 2000-2019 ligger över 4,0 % ska räntan höjas till 4,0 % för 2021.

Inför 2022 ska det göras en ny beräkning. Om den genomsnittliga avkastningen för portföljen under 1999-2018 har legat under 3,0 % och under 2000-2019 har legat under 2,5 % sänks räntan till 3,0 % för 2021. Om den genomsnittliga avkastningen för portföljen även under 2001-2020 har legat under 2,5 % så ska räntan sänkas från 3,0 % till 2,5 % för 2022.

Övriga förutsättningar för beräkningarna

Livslängdsantagandet ges av dödlighetsintensiteten

$$\mu(x) = 0,000362 + 0,00001377 * 10^{0,0472*(x-4,79)}$$

Detta antagande används även i Trafikförsäkringsföreningens regressgrunder. För att få ett könsneutralt antagande räknas alla som kvinnor så att ingen enskild försäkrad missgynnas på grund av sitt kön.

Tidigare har kapitaliseringsfaktorerna minskats med 0,5 procent på grund av att livräntan anses utgå kvartalsvis i efterskott. Denna belastning tas nu bort.

Bilaga 1: Arbetsgrupp

I arbetet med denna översyn har följande representanter för Svensk Försäkrings medlemsbolag deltagit:

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

[Redacted] från Svensk Försäkrings kansli har samordnat arbetet

Bilaga 2: Underlagen för graferna i tabellform

År	SIXRX Nomine ll	Inflati on	SIXRX Real	Nomi nell statst obligat ionsrä nta	Real stats- obliga tionsr änta	Portfölj- avkastning	Skatt	Avkastn ing efter skatt	Ind ex 199 0=100	Rulla nde 20 år
1987	-6,0%	5,2%	-10,6%	11,7%	6,2%	-3,9%	0,0%	-3,9%		
1988	55,4%	6,0%	46,7%	10,8%	4,5%	29,8%	8,9%	20,9%		
1989	27,1%	6,6%	19,2%	12,8%	5,8%	13,9%	4,2%	9,7%		
1990	-29,3%	10,9%	-36,3%	12,1%	1,0%	-21,4%	0,0%	-21,4%	100	
1991	8,6%	7,9%	0,6%	9,8%	1,8%	1,1%	0,3%	0,8%	101	
1992	2,6%	1,8%	0,8%	9,9%	8,0%	3,6%	1,1%	2,6%	103	
1993	56,3%	4,0%	50,3%	7,0%	2,9%	31,3%	9,4%	21,9%	126	
1994	6,5%	2,5%	3,9%	10,9%	8,2%	5,6%	1,7%	3,9%	131	
1995	20,7%	2,2%	18,0%	8,4%	6,1%	13,2%	4,0%	9,3%	143	
1996	42,6%	-0,4%	43,2%	6,8%	7,2%	28,8%	8,6%	20,2%	172	
1997	27,9%	1,6%	25,8%	6,0%	4,3%	17,2%	5,2%	12,0%	193	
1998	13,1%	-1,1%	14,4%	4,2%	5,3%	10,8%	3,2%	7,5%	207	
1999	69,8%	1,3%	67,5%	5,7%	4,3%	42,3%	12,7%	29,6%	269	
2000	-10,8%	1,1%	-11,8%	4,9%	3,7%	-5,6%	0,0%	-5,6%	254	
2001	-14,8%	2,7%	-17,1%	5,4%	2,6%	-9,2%	0,0%	-9,2%	230	
2002	-35,9%	2,1%	-37,2%	4,7%	2,6%	-21,3%	0,0%	-21,3%	181	
2003	34,2%	1,3%	32,5%	4,8%	3,5%	20,9%	6,3%	14,6%	208	
2004	20,8%	0,3%	20,4%	4,0%	3,7%	13,7%	4,1%	9,6%	228	
2005	36,3%	0,9%	35,2%	3,3%	2,5%	22,1%	6,6%	15,5%	263	
2006	28,1%	1,6%	26,0%	3,8%	2,1%	16,4%	4,9%	11,5%	293	
2007	-2,6%	3,5%	-5,9%	4,4%	0,9%	-3,2%	0,0%	-3,2%	284	
2008	-39,1%	0,9%	-39,6%	2,4%	1,5%	-23,2%	0,0%	-23,2%	218	
2009	52,5%	0,9%	51,1%	3,4%	2,5%	31,7%	9,5%	22,2%	266	
2010	26,7%	2,3%	23,8%	3,3%	0,9%	14,7%	4,4%	10,3%	294	5,5%
2011	-13,5%	2,0%	-15,2%	1,6%	-0,3%	-9,2%	0,0%	-9,2%	267	5,0%
2012	16,5%	-0,1%	16,6%	1,5%	1,6%	10,6%	3,2%	7,4%	286	5,2%
2013	28,0%	0,1%	27,8%	2,5%	2,4%	17,6%	5,3%	12,3%	322	4,8%
2014	15,8%	-0,3%	16,2%	0,9%	1,2%	10,2%	3,1%	7,1%	345	5,0%
2015	10,4%	0,1%	10,3%	1,3%	1,2%	6,7%	2,0%	4,7%	361	4,7%
2016	9,7%	1,7%	7,8%	0,6%	-1,2%	4,2%	1,3%	2,9%	371	3,9%
2017	9,5%	1,7%	7,6%	0,8%	-0,9%	4,2%	1,3%	2,9%	382	3,5%

Bilaga 3: Förslag till 2019 års kapitaliseringstabeller

Tabellen används vid frivilligt utbyte av skadeståndslivränta mot engångsbelopp och vid beräkning av ersättning från början. Kapitaliseringsfaktorerna avser utbetalning 1000 kr per år. Räntebudet är 3,5 procent per år.

Ålder	Livsvarig	Upphör vid 70 år	Upphör vid 65 år	Livsvarig, nedsatt till hälften vid 65 år	Livsvarig utbetalningarna börjar vid 65 år
0	26 932	26 071	25 644	26 288	1 288
1	26 868	25 975	25 534	26 201	1 334
2	26 801	25 877	25 420	26 110	1 381
3	26 732	25 775	25 301	26 016	1 430
4	26 660	25 670	25 179	25 920	1 481
5	26 586	25 560	25 053	25 819	1 533
6	26 509	25 447	24 922	25 715	1 587
7	26 430	25 330	24 786	25 608	1 644
8	26 348	25 209	24 646	25 497	1 702
9	26 263	25 084	24 501	25 382	1 762
10	26 175	24 954	24 350	25 262	1 824
11	26 084	24 820	24 195	25 139	1 889
12	25 990	24 681	24 034	25 012	1 956
13	25 892	24 538	23 867	24 880	2 025
14	25 791	24 389	23 695	24 743	2 097
15	25 687	24 235	23 516	24 602	2 171
16	25 579	24 076	23 331	24 455	2 248
17	25 468	23 911	23 140	24 304	2 328
18	25 353	23 741	22 943	24 148	2 410
19	25 234	23 565	22 738	23 986	2 496
20	25 110	23 382	22 526	23 818	2 584
21	24 983	23 194	22 307	23 645	2 676
22	24 851	22 998	22 081	23 466	2 770
23	24 715	22 797	21 847	23 281	2 869
24	24 575	22 588	21 604	23 089	2 971
25	24 429	22 372	21 353	22 891	3 076
26	24 279	22 149	21 094	22 687	3 185
27	24 124	21 918	20 826	22 475	3 298
28	23 964	21 679	20 548	22 256	3 416
29	23 798	21 433	20 261	22 030	3 537
30	23 627	21 178	19 965	21 796	3 663
31	23 451	20 914	19 658	21 554	3 793
32	23 269	20 642	19 340	21 305	3 929
33	23 081	20 360	19 013	21 047	4 069
34	22 887	20 069	18 673	20 780	4 214
35	22 687	19 768	18 323	20 505	4 364
36	22 481	19 458	17 961	20 221	4 521
37	22 269	19 137	17 586	19 928	4 683
38	22 050	18 806	17 199	19 625	4 851
39	21 824	18 464	16 800	19 312	5 025
40	21 592	18 110	16 386	18 989	5 206
41	21 353	17 746	15 959	18 656	5 393
42	21 107	17 369	15 518	18 312	5 588
43	20 853	16 980	15 063	17 958	5 791
44	20 593	16 579	14 592	17 592	6 001
45	20 325	16 165	14 105	17 215	6 220
46	20 050	15 738	13 603	16 827	6 447
47	19 768	15 298	13 084	16 426	6 684
48	19 478	14 843	12 548	16 013	6 930
49	19 181	14 374	11 994	15 588	7 187
50	18 876	13 891	11 422	15 149	7 454

Ålder	Livsvarig	Upphör vid 70 år	Upphör vid 65 år	Livsvarig, nedsatt till hälften vid 65 år	Livsvarig utbetalningarna börjar vid 65 år
51	18 564	13 392	10 831	14 697	7 733
52	18 245	12 878	10 220	14 232	8 025
53	17 918	12 347	9 589	13 753	8 329
54	17 583	11 800	8 936	13 260	8 647
55	17 242	11 236	8 261	12 752	8 981
56	16 894	10 653	7 563	12 229	9 330
57	16 538	10 053	6 841	11 690	9 697
58	16 176	9 433	6 094	11 135	10 083
59	15 808	8 793	5 319	10 563	10 489
60	15 433	8 131	4 516	9 974	10 917
61	15 052	7 448	3 682	9 367	11 370
62	14 666	6 741	2 817	8 741	11 849
63	14 275	6 009	1 916	8 095	12 358
64	13 878	5 251	978	7 428	12 900
65	13 478	4 464			
66	13 073	3 646			
67	12 666	2 794			
68	12 255	1 905			
69	11 843	975			
70	11 429				
71	11 014				
72	10 600				
73	10 186				
74	9 773				
75	9 363				
76	8 955				
77	8 552				
78	8 153				
79	7 760				
80	7 373				
81	6 993				
82	6 621				
83	6 257				
84	5 902				
85	5 558				
86	5 224				
87	4 901				
88	4 589				
89	4 289				
90	4 002				
91	3 726				
92	3 464				
93	3 214				
94	2 977				
95	2 752				
96	2 540				
97	2 341				
98	2 153				
99	1 978				

Till

2018-10-10

Trafikskadenämndens råd

Översyn av ersättning för sveda och värk

Arbetsgruppens uppdrag

Trafikskadenämnden har beslutat att se över tillämpningen och ersättningsnivåerna i nämndens årliga cirkulär bilaga 1 Ersättning för sveda och värk.

Arbetsgruppen har fått i uppdrag att göra en allmän översyn av trafikskadeersättningen för sveda och värk samt utreda följande frågeställningar (1-5). Arbetsgruppen har varit oförhindrad att ta upp även andra frågor som kan vara av intresse inom området.

1. Begreppet akut sjuktid och vad som krävs för att ersättning för sveda och värk ska utgå.
2. Den nuvarande ersättningstabellen, både i fråga om kriterier t.ex. sjukhusvård och beloppsnivåer.
3. Ersättning för sveda och värk vid svåra skadeföljder, t.ex. paraplegi, tetraplegi, total blindhet och total dövhet. Bör ersättningen lämnas utifrån en schablon (se PSK cirkulär 2-2009) eller bör ersättningen beräknas utifrån den ordinarie ersättningstabellen?
4. Begreppet ersättning i särskilda fall och när en sådan ersättning bör lämnas.
5. Om ersättning för psykiska besvär under en begränsad period bör lämnas för sveda och värk eller som ersättning utifrån en temporär invaliditetsgrad?

I arbetsgruppen ingår [REDACTED] (ordförande), [REDACTED] och [REDACTED] (sekreterare). Ansvarsförsäkringens Personskadenämnd har beretts tillfälle att delta i arbetet genom en adjungerad ledamot och har till sådan utsett [REDACTED].

Historik

Den nuvarande hjälptabellen för bestämmande av ersättning för sveda och värk antogs genom beslut av Trafikskadenämndens råd den 6 juni 1996 och började tillämpas den 1 juli samma år. Grundbeloppen i tabellen var 1991 års grundbelopp (cirkulär 2/1991) uppräknade med 20 procent.

Nämndens ordförande tillsatte år 1997 en arbetsgrupp med uppgift att utvärdera hjälptabellen för bestämmande av ersättning för sveda och värk. Tabellen ändrades därefter enligt arbetsgruppens förslag vad gäller sjukskrivning vid psykiskt lidande. Det framhölls att det vid psykiska besvär ofta från behandlingssynpunkt är önskvärt att sjukskrivning undviks trots att besvären i och för sig väl kunde ha motiverat en sådan.

Ersättningsnivåerna i tabellen har räknats upp årligen i enlighet med penningvärdeförändringen.

Arbetsgruppens utredning och överväganden

Arbetsgruppen har haft som målsättning att förenkla och tydliggöra ersättningsposterna för sveda och värk i den nuvarande ersättningstabellen, bilaga 1. Arbetsgruppen har också strävat efter att uppdatera och modernisera exemplifieringen av de vård- och behandlingsformer som anges i tabellen. Grundbeloppen och hur de förhåller sig till varandra vid svår skada och annan skada vid sjukhusvård samt vid annan vård än sjukhusvård har granskats och justerats.

Arbetsgruppen har under arbetets gång rådfrågat sakkunnigläkarna [REDACTED] specialist i ortopedi, [REDACTED] specialist i neurologi och [REDACTED] specialist i psykiatri samt [REDACTED] specialist i oral protetik. Synpunkter har även inhämtats från Patientskadenämnden och Läkemedelsskadenämnden, AFA Försäkring och Statens Skaderegleringsnämnd.

Arbetsgruppens förslag på ny hjälptabell vid ersättning för sveda och värk framgår av bilaga 2.

1. Begreppet akut sjuktid och vad som krävs för att ersättning för sveda och värk ska utgå

Av 5 kap. 1 § första stycket p 3 skadeståndslagen följer att ersättning ska utgå för fysiskt och psykiskt lidande av övergående natur (sveda och värk).

Arbetsgruppen konstaterar att bedömningen av den akuta sjuktidens längd främst är medicinsk och därför bör göras av en läkare. För att den försäkringsmedicinska bedömningen ska bli enhetlig och skälig är det dock önskvärt att det tydliggörs vad som avses med begreppet akut sjuktid.

I inledningen till den nuvarande tabellen framgår att "Med sveda och värk avses personligt fysiskt och/eller psykiskt lidande under akut sjuktid." Arbetsgruppen föreslår ett förtydligande genom att lägga till följande; *"ersättning för sveda och värk lämnas för denna tid."* I inledningen till den nuvarande tabellen formuleras vad som avses med akut sjuktid enligt följande. "Akut sjuktid pågår till dess att den skadade har tillfrisknat eller invaliditetstillstånd har inträtt." Arbetsgruppen föreslår en förtydligande formulering av när invaliditetstillstånd anses ha inträtt med följande tillägg. *"Invaliditetstillstånd har inträtt då den akuta vården och behandling i egentlig mening har upphört så att det medicinska tillståndet kan anses vara stationärt."* Med vård och behandling i egentlig mening avses sådana vård- och behandlingsåtgärder som enligt vetenskap och beprövad erfarenhet ges av legitimerad sjukvårdspersonal beträffande den akuta skadan. Rehabilitering, långvariga kontroller som inte är en del i en aktiv behandling, aktivitetshöjande behandling, t.ex. spasticitetsbehandling med botox m.m. samt stödsamtal hos skötare eller kurator omfattas inte av detta begrepp, vilket däremot kristerapi hos legitimerad sjukvårdspersonal normalt gör.

I förslaget framhålls också, i likhet med vad som framgår av förarbetena till skadeståndslagen, att *"skadans art, vårdform och sjuktidens längd"* ska beaktas vid beräkning av ersättningen. Det tydliggörs också att den akuta sjuktiden inte är beroende av sjukskrivningsgraden enligt följande. *"Ersättning för sveda och värk ska lämnas med hela grundbelopp oaktat sjukskrivningsgrad vilket innebär att någon reduktion av beloppet inte ska ske vid sjukskrivning under 100 procent. Detta innebär att hela grundbelopp ska lämnas även vid t.ex. 75, 50 och 25 procent sjukskrivning."*

Arbetsgruppen föreslår ett förtydligande av hur ersättning för sveda och värk ska bedömas när den skadade drabbats av både fysiska och psykiska besvär enligt följande. *"Vid bedömning av ersättning för sveda och värk ska den skadades fysiska och psykiska tillstånd beaktas. Det är inte ovanligt att*

den fysiska skadan på ett tidigt stadium är att anse som bestående medan eventuella psykiska besvär som har uppkommit som en följd av skadan kan pågå under en längre tid. Ersättning kan då lämnas för sveda och värk till dess att det konstateras att de sammantagna akuta skadeverkningarna antingen helt upphört eller blivit bestående. Vid psykiska besvär krävs dock, för att akut sjuktid ska anses pågå, att den skadade genomgår adekvata terapeutiska åtgärder.”

I den nuvarande tabellen anges att för att ersättning för sveda och värk ska utgå krävs det i allmänhet att den skadade är sjukskriven. Arbetsgruppen föreslår i stället ett förtydligande av att den akuta sjuktiden inte är beroende av sjukskrivningstid enligt följande tillägg. *”Den akuta sjuktiden kan vara både kortare och längre än sjukskrivningstiden. Om akut sjuktid fortgår även efter det att den skadade har återgått i arbete, bör det förhållandet att sjukskrivningen har upphört inte hindra att ersättning lämnas även för tid därefter, om besvären i övrigt från medicinsk synpunkt hade motiverat sjukskrivning.”*

2. Den nuvarande ersättningstabellen, både i fråga om kriterier t.ex. sjukhusvård och om beloppsnivåer

Grundbelopp och vårdform

I den nuvarande tabellen finns en uppdelning mellan sjukhusvård och annan vård än sjukhusvård under sjuktiden. Arbetsgruppen anser att det är lämpligt att ha kvar denna indelning. Däremot kan uttrycket ”under sjuktiden” utgå som överflödigt.

För att kompensera de allvarigare skadorna föreslår arbetsgruppen en generell höjning av grundbeloppen per månad för ersättning vid sjukhusvård; för svår skada från 5 600 kr till 6 000 kr och för annan skada från 4 100 kr till 4 500 kr. Vad avser grundbeloppet 2 500 kr för annan vård än sjukhusvård ser inte arbetsgruppen något behov av höjning.

Arbetsgruppen anser, i likhet med de tillfrågade sakkunnigläkarna, att det är lämpligt att göra en uppdelning av ersättningen vid sjukhusvård i ”svår skada” och ”annan skada” eftersom det är ett relativt objektiva mått på den skadades lidande. Det är också rimligt att grundbeloppen är högre vid sjukhusvård än vid annan vård än sjukhusvård eftersom det kan vara betydligt mer traumatiskt att behandlas på sjukhus än i hemmet. Det bör dock uppmärksammas att relativt svårt skadade patienter numer allt oftare behandlas i hemmet bland annat på grund av bristen på antalet vårdplatser. I dessa fall kan ersättning lämnas genom höjning av ersättningen i vissa fall.

I den nuvarande tabellen sänks grundbeloppet vid ”sjukhusvård för svår skada” efter sex månader. För annan skada vid sjukhusvård och vid annan vård än sjukhusvård sänks inte beloppen förrän efter ett år från skadedagen. Arbetsgruppen ser inte någon anledning till en sådan särskiljning och föreslår därför att grundbeloppen per månad sänks först efter ett år för samtliga skador och vårdformer. Arbetsgruppen föreslår att grundbeloppen efter ett år från skadedagen sänks till ca två tredjedelar av grundbeloppen för de första tolv månaderna. Ett år efter skadedagen föreslås grundbeloppet vid sjukhusvård för svår skada vara 4 000 kr (3 000 kr i den nuvarande tabellen), för annan skada 3 000 kr (samma som i den nuvarande tabellen) och för annan vård än sjukhusvård 1 600 kr (1 300 kr i den nuvarande tabellen).

Svår fysisk skada

Sakkunnigläkarna har haft vissa synpunkter på vad som avses med svår fysisk skada i den nuvarande tabellen. Arbetsgruppen har beaktat detta. Under anmärkning till svår fysisk skada föreslår arbetsgruppen att den första meningen behålls. Den andra meningen "Hit hänförs också svåra skador i form av exempelvis krosskada, slitskada, brännskada, skallskada, ansiktsskada samt betydande skador på skilda kroppsdelar, frakturer med omfattande mjukdelsskador och liknande" ersätts med *"Hit hänförs också svåra skador i form av exempelvis multitrauma samt omfattande skallskada/ansiktsskada/brännskada/vävnadsskada som påverkar ADL-funktionen och kräver specialistsjukvård."*

Patientskadenämnden och Läkemedelsskadenämnden har efterfrågat förtydligande av vad som avses med vissa svåra skador t.ex. vad som menas med svåra förlamningstillstånd och hur förlamning från midjan och nedåt ska klassificeras. Förtydligande har även efterfrågats vilken nivå sepsis som inte kräver intensivvård tillhör samt angående hur svåra smärttillstånd ska klassificeras. Arbetsgruppen har inte funnit lämpligt att närmare exemplifiera olika typer av skador och behandlingar eftersom tabellen skulle bli för omfattande. I stället får en bedömning av likvärdiga skador och behandlingar göras i varje enskilt fall, lämpligen efter hörande av läkare.

Svår psykisk skada

Även under anmärkning till svår psykisk skada har arbetsgruppen beaktat sakkunnigläkarnas synpunkter. Arbetsgruppen föreslår att formuleringen "med känsla av identitetsförlust (depersonalisation) eller överklighet (derealisation)" tas bort, men att den övriga texten kvarstår med följande tillägg. *"En svår psykisk skada som medför en påtagligt objektivt mätbar funktionsnedsättning/-inskränkning i relation till utlösande trauma som kräver avancerade insatser från specialistpsykiatri och medför allvarligt nedsatt ADL-funktion."*

Höjning av ersättningen i vissa fall

Arbetsgruppen föreslår att möjligheten att höja ersättningen i vissa fall kvarstår. Exemplifieringen av de omständigheter som kan föranleda höjning av grundbeloppet har dock uppdaterats och moderniserats. Vissa äldre behandlingsformer har tagits bort och ibland ersatts med andra mer aktuella behandlingsformer.

I den nuvarande tabellen beräknas samtliga tillägg på det grundbelopp som gäller för annan vård än sjukhusvård. Med hänsyn till att ersättning för sveda och värk ska beräknas utifrån bl.a. skadans art och vårdform anser arbetsgruppen att detta bör ändras. Arbetsgruppen föreslår därför att tillägg för vård på intensivvårdsavdelning ska beräknas på de grundbelopp som gäller för sjukhusvård för svår skada och att övriga tillägg ska beräknas på de grundbelopp som gäller för aktuell vårdform. I fråga om vad som kan bedömas som "likvärdiga fall" bör läkare rådfrågas.

För vård på intensivvårdsavdelning förtydligas att det även omfattar intensivvårdsneuropati och -myopati samt skallsträck. Höjning ska ske med 50 procent av grundbeloppet för sjukhusvård för svår skada. I den nuvarande tabellen ersätts skallsträck med 40 procent. Arbetsgruppen har i denna del beaktat sakkunnigläkarnas synpunkter.

Arbetsgruppen ser ingen anledning till ändring i den nuvarande tabellen av de behandlingar som motiverar höjning med 40 procent (bortsett från skallsträck, se ovan).

Vad avser behandlingar som motiverar höjning med 30 procent föreslår arbetsgruppen att uttrycket "Hoffman", som är ett varumärke, tas bort. Även "thoracobrachialgips" tas bort eftersom det inte längre används.

Vad avser behandlingar som motiverar höjning med 20 procent föreslås att thoracobrachialgips tas bort (se ovan). "Bostonkorsett" ersätts med "korsettbehandling av kotfraktur".

Vad avser behandlingar som motiverar höjning med 10 procent ser arbetsgruppen ingen anledning till ändring i den nuvarande tabellen.

I den nuvarande tabellen anges att mindre än 10 procent inte medför något tillägg. Arbetsgruppen föreslår att rekommendationen tas bort som överflödig. Däremot bör formuleringen om vilka åtgärder som anses innefattas i grundbeloppen vara kvar.

Vad avser ersättning i särskilda fall, se punkt 4 nedan.

3. Ersättning för sveda och värk vid svåra skadeföljder, t.ex. paraplegi, tetraplegi, total blindhet och total dövhet. Bör ersättningen lämnas utifrån en schablon (se PSK cirkulär 2-2009) eller bör ersättningen beräknas utifrån den ordinarie ersättningstabellen?

Schablonbeloppen i PSK:s cirkulär avser ersättning för anpassningstid i stället för akut sjuktid vid vissa svåra skador. Beloppen har inte räknats upp sedan 2012. Samtliga tillfrågade instanser har uppfattningen att cirkuläret förenklar skaderegleringen och möjliggör för den skadade att få ersättning i nära anslutning till skadehändelsen.

Arbetsgruppen har ingen invändning mot att försäkringsföretagen, som ett frivilligt åtagande, tidigt i skaderegleringen utbetalar ersättning a conto med ett schablonbelopp till den skadade. Senare i skaderegleringen, när den akuta sjuktiden är avslutad, bör det dock göras en avstämning av ersättningen för sveda och värk mot den ordinarie ersättningstabellen för att undvika att den skadade i det enskilda fallet blir underkompenserad.

Mot bakgrund av den nya hjälptabellen för ersättning för sveda och värk som arbetsgruppen nu föreslår, anser vi emellertid inte att det är lämpligt för arbetsgruppen själv att dessutom föreslå särskilda schablonbelopp för sveda och värk vid svåra skadeföljder.

4. Begreppet ersättning i särskilda fall och när en sådan ersättning bör lämnas

De tillfrågade sakkunnigläkarna anser att det saknas anledning att ha kvar ersättning i särskilda fall eftersom det numera inte är så vanligt med smärtsamma behandlingar samt då förväntade smärtsamma behandlingar är inkluderade i invaliditetsgraden. Patientskadenämnden och Läkeemedelsskadenämnden har efterfrågat ett förtydligande av om det bör finnas någon särskild ersättning för andra kortvariga traumatiska händelser. Övriga tillfrågade ser ett behov av att ha kvar ersättning i särskilda fall även om ersättningsposten används relativt sällan. Arbetsgruppen föreslår att ersättningsposten kvarstår men att exemplifieringen av vad som är en smärtsam behandling tas bort. På så sätt möjliggörs ersättning för olika typer av behandlingar som kan uppfattas som fysiskt

eller psykiskt smärtsamma i varje enskilt fall. Arbetsgruppen föreslår även att beloppet avrundas från 230 kr till 250 kr per behandlingstillfälle.

5. Bör ersättning för psykiska besvär under en begränsad period lämnas för sveda och värk eller ersättas utifrån en temporär invaliditetsgrad?

Arbetsgruppen anser att ersättning inte bör lämnas utifrån en temporär invaliditetsgrad. En temporär invaliditetsgrad för psykiska besvär riskerar att inge falska farhågor eller förväntningar för den skadade och kan befästa en sjukdomsroll. Trots omfattande psykiska besvär i anslutning till trafikolyckan minskar besvären vanligtvis under den akuta sjuktiden.

Att beräkna ersättning utifrån en temporär invaliditetsgrad kan också vara till nackdel för den skadade eftersom en längre akut sjuktid oftast ger högre ersättning än en temporär invaliditet. Äldre personer som drabbas av psykiska besvär riskerar att få lägre ersättning vid en temporär invaliditet eftersom invaliditetsersättningen minskar när åldern ökar.

I vissa fall kan den akuta sjuktiden pågå under lång tid beroende på den behandling som skadan kräver innan invaliditetstillstånd kan anses ha inträtt eller skadan läkt ut. Vid psykiskt lidande, där det kan vara svårt att avgöra om invaliditetstillstånd har inträtt, har sakkunnigläkaren angett att den akuta sjuktiden utom i undantagsfall bör bedömas pågå i högst två år.

6. Övriga frågor

Anhörigersättning i tabellen

Det har från olika håll framhållits att det skulle vara till fördel för skaderegleringen att inkludera anhörigersättningen i tabellen d.v.s. ersättning för sveda och värk vid nära anhörigs död. Denna ersättningsform har aldrig ingått i tabellen. En fördel med att ha med anhörigersättning i tabellen skulle vara att ersättningen därmed räknas upp med penningvärdeförändringen. Ersättningstabellen för sveda och värk är dock generell och ersättning kan lämnas till alla som drabbats av en skada där en akut sjuktid har uppstått. För att anhörigersättning ska bli aktuell krävs att ett antal särskilda rekvisit i skadeståndslagens mening är uppfyllda. Det är därför enligt arbetsgruppens uppfattning inte lämpligt att anhörigersättningen inkluderas i tabellen.

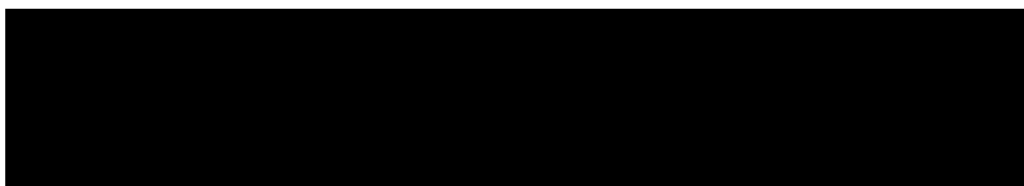
7. Ikraftträdande

Enligt NJA 2017 s. 938 ska ersättning för sveda och värk som utgångspunkt bestämmas efter de principer som gällde vid tidpunkten för skadans uppkomst. Enligt Högsta domstolen utesluter inte detta att det också vid bestämmandet av ersättningen för sveda och värk finns anledning att beakta de senaste schablonerna och hjälptabellerna då ändringar i detta material kan t.ex. ha motiverats av ny kunskap om hur allvarlig den aktuella skadan kan anses vara.

De ändringar som arbetsgruppen har föreslagit har haft som syfte att förenkla, tydliggöra och modernisera ersättningsposterna för sveda och värk och har inte motiverats utifrån ett nytt kunskapsläge om hur allvarliga olika skador kan anses vara.

Arbetsgruppen föreslår därför att den nya tabellen ska tillämpas på skador som inträffar fr.o.m. den 1 januari 2019. Den första uppräknningen för penningvärdeförändringen bör därmed ske för år 2020.

För arbetsgruppen

Ordförande

Sekreterare

Ersättning för sveda och värk 2018

Med sveda och värk avses personligt fysiskt och/eller psykiskt lidande under akut sjuktid.

Akut sjuktid pågår till dess att den skadade har tillfrisknat eller invaliditetstillstånd har inträtt. För att ersättning för sveda och värk ska utgå krävs det i allmänhet att den skadade är sjukskriven. Ersättning lämnas normalt i förhållande till sjukskrivningsgrad. Om det är uppenbart att akut sjuktid fortgår även efter det att den skadade har återgått i arbete, bör det förhållandet att sjukskrivningen har upphört inte hindra att ersättning lämnas även i fortsättningen, om besvären i övrigt från medicinsk synpunkt hade motiverat sjukskrivning. Det ska framhållas att det vid psykiska besvär, även vid sådana besvär som orsakar ett svårt lidande, ofta från behandlingssynpunkt är önskvärt att en sjukskrivning undviks, trots att besvären i och för sig väl kunde ha motiverat en sådan. I nu angivna fall samt i fall då det gäller barn och pensionärer får man göra en uppskattning av den totala akuta sjuktiden. Skulle förlängning av sjukskrivningstiden ske endast i avvaktan på arbetsvårdande åtgärder eller pensionering ska förlängningen inte betraktas som akut sjuktid.

Grundbelopp per månad

Vårdform	under sex månader från skadedagen	därefter under högst sex månader	efter ett år från skadedagen
1. Sjukhusvård			
1.1 För svår skada (se Anm. nedan)	5 600 kr	4 100 kr	3 000 kr
1.2 För annan skada	4 100 kr	4 100 kr	3 000 kr
2. Annan vård än sjukhusvård under sjuktiden			
	under sex månader från skadedagen alt. från utskrivning från sjukhus	därefter under högst sex månader	därefter
	2 500 kr	2 500 kr	1 300 kr

Anm: Till **svår fysisk skada** hänförs allvarliga fall av dubbelsidig syn- eller hörselnedsättning samt svåra förlamningstillstånd och total eller i det närmaste total urin- och/eller fekal inkontinens. Hit hänförs också svåra skador i form av exempelvis krosskada, slitskada, brännskada, skallskada, ansiktsskada samt betydande skador på skilda kroppsdelar, frakturer med omfattande mjukdelsskador och liknande.

Till **svår psykisk skada** hänförs tillstånd med avskärmning från omgivningen genom exempelvis stumhet, minnesförlust (amnesi på psykogen bas), svåra frekventa återupplevanden av aktuell händelse, mycket svåra ångestattacker med känsla av identitetsförlust (depersonalisation) eller överklighet (derealisation) och psykotiska reaktioner på reaktiv bas eller påtaglig försämring av tidigare psykos.

Höjning av ersättningen i vissa fall

Utöver grundbeloppet kan ett tillägg utgå vid särskilda omständigheter. Tillägget beräknas på det grundbelopp som gäller ovan under punkt 2 "Annan vård än sjukhusvård under sjuktiden". Tillägg kan utgå i sådana fall som anges i det följande samt i likvärdiga fall.

- 50 % Vård på intensivvårdsavdelning (IVA)
- 40 % Skallsträck eller två externa fixatorer eller en extern fixator som fixerar större leder, d.v.s. proximalt om handleden respektive fotleden
- 30 % Halo-väst, externfixation (Hoffman) av bäckenfraktur, tibia- eller femursträck, thoracobrachial- (arm-bål-)gips (bästa arm), käkfixation och upprepade större operationer
- 20 % Thoracobrachialgips (sämsta arm) hög armgips (inkl. armbåge, bästa arm), Bostonkorsett, externfixation av lårben, överarmsben eller dominant handled, tarmstomi, blåsstomi, djupa infektioner med dagliga omläggningar (under omläggningstiden) och mer omfattande gipsfixation av dominant hand
- 10 % Hög armgips (sämsta arm), helbensgips eller externfixation (Hoffman) av underben, externfixation av icke-dominant handled och mer omfattande gipsfixation av icke-dominant hand

Under behandlingstiden i hemmet kan tillägg utgå vid allvarliga fall av dubbelsidig syn- eller hörselnedsättning samt vid svåra förlamningstillstånd och vid total eller i det närmaste total urin- och/eller fekal inkontinens. Tillägg kan också utgå vid svårt psykiskt lidande och vid svår smärta. Ersättningen kan i dessa fall höjas med 10 - 40 procent av grundbeloppet under punkt 2 ovan.

Tillägg enligt ovan kan utgå med sammanlagt högst 50 procent av det grundbelopp som anges ovan under punkt 2.

Mindre än 10 procent medför inget tillägg. Åtgärder som får anses innefattas i grundbeloppen är exempelvis underbensgips, underarmsgips, knäkappa, gång med en eller två kryckkäppar, gångbockar samt enklare dränage (galla) även om dränaget sitter under mycket lång tid.

Ersättning i särskilda fall

För smärtsam tandbehandling, smärtsam sjukgymnastik eller annan smärtsam behandling, som sker under icke akut sjuktid och som således normalt inte omfattas av ersättning enligt ovan, lämnas ersättning med 230 kronor per behandlingstillfälle. Samma ersättning lämnas vid sådan psykiatrisk behandling, framförallt psykoterapi, som innebär ett återkallande av smärtsamma, skrämmande och ångestskapande minnen, förutsatt att en läkare med psykiatrisk specialitet har bedömt att det föreligger behov av terapi och att behandling har utförts efter av denne utfärdad remiss.

Ersättning för sveda och värk 2019

Med sveda och värk avses personligt fysiskt och psykiskt lidande under akut sjuktid. Ersättning för sveda och värk lämnas för denna tid.

Den akuta sjuktiden pågår till dess att den skadade har tillfrisknat eller invaliditetstillstånd har inträtt. Invaliditetstillstånd har inträtt då den akuta vården och behandling i egentlig mening har upphört så att det medicinska tillståndet kan anses vara stationärt.

Vid beräkning av ersättning för sveda och värk ska skadans art, vårdform och sjuktidens längd beaktas. Ersättning för sveda och värk lämnas med hela grundbelopp oaktat sjukskrivningsgrad vilket innebär att någon reducering av beloppet inte ska ske vid sjukskrivning under 100 procent. Detta innebär att hela grundbelopp ska lämnas även vid t.ex. 75, 50 och 25 procent sjukskrivning.

Vid bedömningen av ersättning för sveda och värk ska den skadades fysiska och psykiska tillstånd beaktas. Det är inte ovanligt att den fysiska skadan på ett tidigt stadium är att anse som bestående medan eventuella psykiska besvär som har uppkommit som en följd av skadan kan pågå under en längre tid. Ersättning kan då lämnas för sveda och värk till dess att det konstateras att de sammantagna akuta skadeverkningarna antingen helt upphört eller blivit bestående. Vid psykiska besvär krävs dock, för att akut sjuktid ska anses pågå, att den skadade genomgår adekvata terapeutiska åtgärder.

Den akuta sjuktiden kan vara både kortare och längre än sjukskrivningstiden. Om akut sjuktid fortgår även efter det att den skadade har återgått i arbete, bör det förhållandet att sjukskrivningen har upphört inte hindra att ersättning lämnas även för tid därefter, om besvären i övrigt från medicinsk synpunkt hade motiverat sjukskrivning. Det ska framhållas att det vid psykiska besvär, även vid sådana besvär som orsakar ett svårt lidande, ofta från behandlingssynpunkt är önskvärt att en sjukskrivning undviks, trots att besvären i och för sig väl kunde ha motiverat en sådan. I nu angivna fall samt i fall då det gäller barn och pensionärer får man göra en uppskattning av den totala akuta sjuktiden. Skulle förlängning av sjukskrivningstiden ske endast i avvaktan på t.ex. arbetsvårdande åtgärder ska förlängningen inte beaktas som akut sjuktid.

Grundbelopp per månad

Vårdform	under tolv månader från skadedagen	efter ett år från skadedagen
1. Sjukhusvård		
1.1 För svår skada (se Anm. nedan)	6 000 kr	4 000 kr
1.2 För annan skada	4 500 kr	3 000 kr
2. Annan vård än sjukhusvård		
	under tolv månader från skadedagen alt. från utskrivning från sjukhus (dock längst under tolv månader från skadedagen)	efter ett år från skadedagen
	2 500 kr	1 600 kr

Anm: Till **svår fysisk skada** hänförs allvarliga fall av dubbelsidig syn- eller hörselnedsättning samt svåra förlamningstillstånd och total eller i det närmaste total urin- och/eller fekal inkontinens. Hit hänförs också svåra skador i form av exempelvis multitrauma samt omfattande skallskada/ansiktsskada/brännskada/vävnadsskada som påverkar ADL-funktionen och kräver specialistsjukvård.

Anm: Till **svår psykisk skada** hänförs tillstånd med avskärmning från omgivningen genom exempelvis stumhet, minnesförlust (amnesi på psykogen bas), svåra frekventa återupplevanden av aktuell händelse, mycket svåra ångestattacker och psykotiska reaktioner på reaktiv bas eller påtaglig försämring av tidigare psykos. En svår psykisk skada medför en påtaglig objektivt mätbar funktionsnedsättning/-inskränkning i relation till utlösande trauma som kräver avancerade insatser från specialistpsykiatri och medför allvarligt nedsatt ADL-funktion.

Höjning av ersättningen i vissa fall

Utöver grundbeloppet kan ett tillägg lämnas enligt följande.

Tillägg för sådana fall som anges nedan och i likvärdiga fall beräknas på det grundbelopp som gäller ovan under punkt 1.1 "Sjukhusvård för svår skada".

50 % Vård på intensivvårdsavdelning, intensivvårdsneuropati och -myopati samt skullsträck

Tillägg för sådana fall som anges nedan och i likvärdiga fall beräknas på det grundbelopp som gäller för aktuell vårdform ovan under punkt 1 och 2.

40 % Två externa fixatorer eller en extern fixator som fixerar större leder d.v.s. proximalt om handleden respektive fotleden

30 % Halo-väst, externfixation av bäckenfraktur, tibia- eller femursträck, käkfixation och upprepade större operationer

20 % Hög armgips (inkl. armbåge, bästa arm), korsettbehandling av kotfraktur, externfixation av lårben, överarmsben eller dominant handled, tarmstomi, blåstomi, djupa infektioner med dagliga omläggningar (under omläggningstiden) och mer omfattande gipsfixation av dominant hand

10 % Hög armgips (sämsta arm), helbensgips eller externfixation av underben, externfixation av icke-dominant handled och mer omfattande gipsfixation av icke-dominant hand

Under behandlingstiden i hemmet kan tillägg lämnas vid allvarliga fall av dubbelsidig syn- eller hörselnedsättning samt vid svåra förlamningstillstånd och vid total eller i det närmaste total urin- och/eller fekal inkontinens. Tillägg kan också lämnas vid svårt psykiskt lidande och vid svår smärta. Ersättningen kan i dessa fall höjas med 10 - 40 procent av grundbeloppet som gäller ovan under punkt 2 "Annan vård än sjukhusvård".

Tillägg enligt ovan kan lämnas med sammanlagt högst 50 procent av det grundbelopp som anges under aktuell vårdform.

Åtgärder som får anses innefattas i grundbeloppen och inte medför förhöjning är exempelvis underbensgips, underarmgips, knäkappa, gång med en eller två kryckkäppar, gångbockar samt enklare dränage (galla) även om dränaget sitter under mycket lång tid.

Ersättning vid särskilda fall

För fysiskt eller psykiskt smärtsam behandling som sker under icke akut sjuktid lämnas ersättning med 250 kr per behandlingstillfälle.

Trafikskadenämnden

Bilaga 6

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Reglemente för Trafikskadenämnden	Reglemente för Trafikskadenämnden
Denna lydelse av reglementet gäller från och med den 28 april 2016.	Denna lydelse av reglementet gäller från och med den xx 2019.
Trafikskadenämndens uppgift	Nämndens uppgift och verksamhet
<p>1 § Trafikskadenämnden är den skaderegleringsnämnd som avses i 6 § trafikförsäkringsförordningen (1976:359). Nämndens uppgift är att verka för en enhetlig och skälig personskadereglering inom trafikförsäkringen. Reglemente för nämnden beslutas av Trafikförsäkringsföreningen i samråd med nämnden. Regeringen godkänner nämndens reglemente.</p>	<p>1 § Trafikskadenämnden är en oberoende och opartisk nämnd med uppgift att verka för en enhetlig och skälig personskadereglering inom trafikförsäkringen. Nämnden är den skaderegleringsnämnd som avses i 6 § trafikförsäkringsförordningen (1976:359). Nämndens råd (se 4 §) lämnar efter samråd med Trafikförsäkringsföreningen förslag till reglemente för nämnden. Regeringen godkänner reglementet.</p>
<p>2 § Nämnden avger utom rättegång rådgivande yttranden på begäran av</p> <ol style="list-style-type: none">1. En skadad eller efterlevande i tvistig fråga om ersättning för personskada från trafikförsäkringen, eller2. Trafikförsäkringsföreningen, om en skadad eller efterlevande som inte omfattas av 1, begärt prövning i fråga om ersättning för personskada eller3. trafikförsäkringsföretag eller Trafikförsäkringsföreningen (i det följande ”försäkringsföretag”) i sådan viktigare ersättningsfråga som framgår av 3 §. <p>Nämnden avger också yttranden till domstol eller annan myndighet i frågor som rör ersättning för personskada.</p>	<p>2 § Nämnden avger rådgivande yttranden på begäran av</p> <ol style="list-style-type: none">1. en skadad eller efterlevande i tvistig fråga enligt lagen (2015:671) om alternativ tvistlösning i konsumentförhållanden om ersättning för personskada från trafikförsäkringen, eller2. Trafikförsäkringsföreningen, om en skadad eller efterlevande som inte omfattas av 1, begärt prövning i fråga om ersättning för personskada eller3. trafikförsäkringsföretag, eller Trafikförsäkringsföreningen (i det följande ”försäkringsföretag”) i sådan ersättningsfråga som framgår av 3 §. <p>På begäran av domstol eller myndighet avger nämnden yttranden i frågor om ersättning för personskada.</p>

Trafikskadenämnden

Bilaga 6

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Obligatoriska frågor	Obligatoriska frågor
<p>3 § Försäkringsföretag ska hämta in nämndens yttrande i ett ärende om någon av följande frågor förekommer.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Ersättning för inkomstförlust efter den akuta sjuktiden om förlusten för något år har uppgått till minst det prisbasbelopp som enligt 2 kap 7 § socialförsäkringsbalken (2010:110) gäller för det år då skadan inträffat2. Ersättning efter den akuta sjuktiden för<ul style="list-style-type: none">- lyte- stadigvarande men- inkomstförlust- kostnader- olägenheter eller- särskilda olägenheterom den medicinska invaliditetsgraden uppgår till minst tio procent. <p>Försäkringsföretag ska också hämta in nämndens yttrande i fråga om</p> <ol style="list-style-type: none">1. ersättning till maka, make eller därmed jämställd person för förlust av underhåll, eller2. omprövning enligt 5 kap 5 § första stycket skadeståndslagen (1972:207).	<p>3 § Försäkringsföretag ska hämta in nämndens yttrande i ett ärende om någon av följande frågor förekommer.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Ersättning för inkomstförlust efter den akuta sjuktiden om förlusten för något år har uppgått till minst det prisbasbelopp som enligt 2 kap. 7 § socialförsäkringsbalken (2010:110) gäller för det år då skadan inträffat2. Ersättning efter den akuta sjuktiden för<ul style="list-style-type: none">- lyte- stadigvarande men- inkomstförlust- kostnader- olägenheter eller- särskilda olägenheterom den medicinska invaliditetsgraden uppgår till minst tio procent. <p>Försäkringsföretag ska också hämta in nämndens yttrande i fråga om</p> <ol style="list-style-type: none">1. ersättning till maka, make eller därmed jämställd person för förlust av underhåll, eller2. rätt till omprövning enligt 5 kap. 5 § första stycket skadeståndslagen (1972:207)
Nämndens råd	Nämndens råd
<p>12 § Nämndens råd behandlar viktigare frågor om nämndens verksamhet och ersättningsfrågor av principiell betydelse. Rådet ska sammanträda minst en gång per år. Rådet består av ordföranden, de fyra vice ordförande som har längst tjänstgöringstid i nämnden samt fem representanter för konsumenterna och fem representanter för försäkringsföretagen. Representanter för konsumenterna respektive representanter för försäkringsföretagen utser inom sig ledamöter i rådet för ett år i taget.</p>	<p>4 § Nämndens råd beslutar i frågor om nämndens verksamhet och i rättsliga frågor av principiell betydelse.</p> <p>Rådet består av nämndens ordförande, fyra vice ordförande, fem representanter för konsumenterna och fem representanter för försäkringsföretagen. Varje ledamot har en personlig suppleant.</p> <p>Bestämmelser om rådets arbete finns i arbetsordningen för rådet.</p>

<p>5 § I nämnden ska finnas ett tillräckligt antal ledamöter, dock högst 70. Ordföranden och vice ordförandena ska vara lagkunniga. Ordföranden förordnas av regeringen och vice ordförandena av Finansinspektionen. Övriga ledamöter är följande.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Representanter för konsumenterna, Landsorganisationen, Tjänstemännens Centralorganisation, Centralorganisationen SACO och Företagarna vilka ska ha ingående kunskaper och stor erfarenhet inom områden som berör arbetsmarknad, pensioner och socialförsäkringar. De förordnas av Finansinspektionen på förslag av Landsorganisationen, Tjänstemännens Centralorganisation, Centralorganisationen SACO och Företagarna. 2. Representanter för försäkringsföretagen, vilka ska ha ingående kunskaper och stor erfarenhet av reglering av personskador. De förordnas av Finansinspektionen på förslag av Trafikförsäkringsföreningen. <p>Antalet representanter för försäkringsföretagen beslutas av Trafikförsäkringsföreningen. Antalet vice ordförande och antalet representanter för konsumenterna beslutas av nämndens råd (se 12 §) efter hörande av Trafikförsäkringsföreningen. Rådet beslutar också om fördelningen mellan organisationerna av antalet representanter för konsumenterna. Finansinspektionen kan, efter anmälan av nämndens ordförande och efter hörande av Trafikförsäkringsföreningen, tillfälligt förordna en eller två vice ordförande för högst sex månader.</p>	<p>Nämndens sammansättning</p> <p>5 § I nämnden ska finnas ett tillräckligt antal ledamöter, dock högst 70.</p> <p>Utöver vad som sägs i första stycket kan Finansinspektionen, efter anmälan av nämndens ordförande och hörande av Trafikförsäkringsföreningen, tillfälligt förordna en eller två vice ordförande för högst sex månader.</p> <p>Nämndens ordförande förordnas av regeringen. Övriga ledamöter förordnas av Finansinspektionen på förslag av nämndens råd.</p> <p>Ordföranden och vice ordförandena ska vara eller ha varit ordinarie domare. Antalet vice ordförande beslutas av rådet.</p> <p>Övriga ledamöter är följande.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Representanter för konsumenterna som ska ha kunskaper och erfarenhet inom områden som berör arbetsmarknad, pensioner och försäkringsfrågor. 2. Representanter för försäkringsföretagen som ska ha kunskaper och erfarenhet av reglering av personskador. <p>Rådet beslutar vilka organisationer som kan föreslå representanter för konsumenterna. Antalet representanter och fördelningen mellan de olika organisationerna beslutas också av rådet.</p> <p>Antalet representanter för försäkringsföretagen och fördelningen av dessa mellan försäkringsföretagen beslutas av Trafikförsäkringsföreningen.</p>
---	--

<p>6 § Ordföranden, vice ordförandena och representanterna för konsumenterna får inte vara anställda i ett försäkringsföretag. Representant som är anställd i ett försäkringsföretag får inte delta i behandlingen av en fråga som rör det försäkringsföretaget. I övrigt gäller för nämndens ledamöter samt för sakkunniga som fått i uppdrag av nämnden att yttra sig i ett ärende motsvarande jäv som i 11 och 12 §§ förvaltningslagen (1986:223) stadgas för den som har att handlägga ärende enligt nämnda lag.</p>	<p>6 § Ordföranden, vice ordförandena och representanterna för konsumenterna får inte vara anställda eller ha uppdrag hos försäkringsgivare som meddelar trafikförsäkringsverksamhet. En representant som är anställd i ett försäkringsföretag får inte delta i behandlingen av en fråga som rör det försäkringsföretaget. I övrigt gäller för nämndens ledamöter samt för sakkunniga som fått i uppdrag av nämnden att yttra sig i ett ärende motsvarande jäv som i 11 och 12 §§ förvaltningslagen (1986:223) stadgas för den som har att handlägga ärende enligt nämnda lag.</p>
<p>7 § Ordföranden, vice ordförandena samt representanterna för konsumenterna och för försäkringsföretagen förordnas för högst tre år. Avgår en ledamot under förordnandetiden ska en ny ledamot förordnas för återstående tid.</p>	<p>7 § Ledamöter förordnas för högst tre år. Avgår en ledamot under förordnandetiden ska en ny ledamot förordnas för återstående tid.</p>
<p>Nämndens sammanträden</p>	<p>Nämndens sammanträden</p>
<p>8 § Vid sammanträde i nämnden deltar två ledamöter som avses i 5 § andra stycket, två representanter för konsumenterna och två representanter för försäkringsföretagen. Ett ärende av enklare slag kan prövas av ordföranden eller en vice ordförande samt en representant för konsumenterna och en representant för försäkringsföretagen. Om enighet om beslutet inte kan uppnås eller om frågan inte är av enklare beskaffenhet ska frågan hänskjutas till sammanträde med en sammansättning som anges i första stycket. Ordföranden eller vice ordförande får besluta att avvisa eller avskryva ett ärende. Om en annan ledamot än ordföranden vid sammanträdet får förhinder inför ett sammanträde som avses i första stycket är nämnden ändå beslutför om</p>	<p>8 § Vid sammanträde i nämnden deltar två ledamöter som avses i 5 § fjärde stycket, två representanter för konsumenterna och två representanter för försäkringsföretagen. Enklare ärenden kan prövas av ordföranden eller en vice ordförande samt en representant för konsumenterna och en representant för försäkringsföretagen. Om det vid sammanträdet inte uppnås enighet eller ärendet bedöms inte vara av enklare beskaffenhet ska ärendet hänskjutas till sammanträde med den sammansättning som anges i första stycket. Om en annan ledamot än ordföranden vid sammanträdet får förhinder inför ett sammanträde som avses i första stycket är nämnden ändå beslutför om</p>

Trafikskadenämnden

Bilaga 6

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

<ol style="list-style-type: none">lika många representanter för konsumenterna som för försäkringsföretagen ingår i nämnden,minst tre av fyra eller fyra av fem ledamöter är ense om yttrandet ochyttrandet inte har principiell betydelse..	<ol style="list-style-type: none">lika många representanter för konsumenterna som för försäkringsföretagen ingår i nämnden,minst tre av fyra eller fyra av fem ledamöter är ense om yttrandet ochyttrandet inte har principiell betydelse.
Nämndens beslut	Nämndens beslut
9 § Som nämndens beslut gäller den mening som majoriteten av ledamöterna företräder. Vid lika röstetal har ordföranden vid sammanträdet utslagsröst.	9 § Som nämndens beslut gäller den mening som majoriteten av ledamöterna företräder. Vid lika röstetal har ordföranden vid sammanträdet utslagsröst.
Rättelse eller ny prövning	Rättelse eller ny prövning
10 § Om nämnden finner att ett beslut innehåller någon uppenbar oriktighet till följd av nämndens eller någon annans skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende, får nämnden besluta om rättelse. En fråga som inte har avslutats hos försäkringsföretaget kan prövas på nytt av nämnden om en omständighet som skulle ha varit av betydelse för bedömningen varit okänd för nämnden vid det tidigare beslutstillfället på grund av ett misstag eller förbiseende av nämnden eller av någon part. Innan beslut om rättelse eller ny prövning fattas ska parterna ha fått tillfälle att yttra sig om det inte är obehövligt.	10 § Om nämnden finner att ett beslut innehåller någon uppenbar oriktighet till följd av nämndens eller någon annans skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende, får nämnden besluta om rättelse. En fråga som har prövats av nämnden kan prövas på nytt av nämnden om en omständighet som skulle ha varit av betydelse för bedömningen varit okänd för nämnden vid det tidigare beslutstillfället på grund av ett misstag eller förbiseende av nämnden eller av någon part.
Avvisning	Avvisning
4 § Nämnden ska avvisa en begäran om prövning enligt 2 § första stycket 1 om <ol style="list-style-type: none">sökanden inte har kontaktat det berörda försäkringsföretaget och försökt lösa frågan direkt med detta,tvisten saknar grund eller inleds av okynne,tvisten hanteras eller tidigare har hanterats av ett annat organ för alternativ tvistlösning eller av en domstol, eller	11 § Nämnden ska avvisa en begäran om prövning enligt 2 § första stycket 1 om <ol style="list-style-type: none">sökanden inte har kontaktat det berörda försäkringsföretaget och försökt lösa frågan direkt med detta,tvisten saknar grund eller inleds av okynne,tvisten hanteras eller tidigare har hanterats av ett annat organ för

Trafikskadenämnden

Bilaga 6

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

<p>4. hanteringen av en sådan tvist skulle på annat sätt allvarligt hindra nämnden från att fungera effektivt.</p> <p>Vad som sägs i första stycket 3 gäller inte om det andra tvistlösningsorganet är Personförsäkringsnämnden.</p>	<p>alternativ tvistlösning eller av en domstol, eller</p> <p>4. hanteringen av en sådan tvist skulle på annat sätt allvarligt hindra nämnden från att fungera effektivt.</p> <p>Vad som sägs i första stycket 3 gäller inte om det andra tvistlösningsorganet är Personförsäkringsnämnden.</p>
Sekretess	Sekretess
<p>11 § Uppgifter om enskildas förhållanden i ett ärende som hanteras i nämnden får inte obehörigen röjas.</p>	<p>12 § Uppgifter om enskildas förhållanden i ett ärende som hanteras i nämnden får inte obehörigen röjas.</p>
Nämndens kansli, arvoden och kostnader	Nämndens kansli, arvoden och kostnader
<p>13 § Nämnden biträds av ett kansli som leds av en kanslichef. Nämndens föredragande ska vara lagkunniga. Ordföranden kan medge dispens från denna regel.</p> <p>Ordföranden beslutar vem som får föredra ärenden i nämnden.</p>	<p>13 § Nämnden biträds av ett kansli som leds av en kanslichef.</p> <p>Nämndens föredragande ska ha avlagt juristexamen. Ordföranden kan medge dispens från denna regel.</p> <p>Ordföranden beslutar vem som får föredra ärenden i nämnden.</p>
<p>14 § Regeringen fastställer arvode till ordföranden. Finansinspektionen fastställer arvode till vice ordförandena och representanterna för konsumenterna. Trafikförsäkringsföreningen beslutar om ersättning till representanterna för försäkringsföretagen.</p>	<p>14 § Regeringen fastställer arvode till ordföranden. Finansinspektionen fastställer arvode till vice ordförandena och representanterna för konsumenterna.</p>
<p>15 § Trafikförsäkringsföreningen bekostar nämndens verksamhet.</p>	<p>15 § Trafikförsäkringsföreningen bekostar nämndens verksamhet.</p>
Ändring av nämndens reglemente	Ändring av nämndens reglemente
<p>16 § Ändring av reglementet görs i samma ordning som anges i 1 § andra stycket.</p>	<p>16 § Ändring av reglementet görs i samma ordning som anges i 1 § andra stycket.</p> <p>Ändringar som påverkar kostnaderna för nämndens verksamhet beslutas i samråd med Trafikförsäkringsföreningen.</p>

Trafikskadenämnden

Bilaga 6

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

<p><i>Reglementet antogs av trafikförsäkringsanstalterna och Trafikförsäkringsföreningen ursprungligen 7 januari 1936 och godkändes av Kungl. Maj:t 24 i samma månad. Ändringar har därefter beslutats år 1939, 1957, 1974, 1976, 1980, 1990, 1991, 1992, 2000, 2002, 2005, 2009 och 2015. Ändringarna har godkänts av Kungl. Maj:t 13 april 1939, 2 maj 1957 och 1 mars 1974 samt av regeringen 4 mars 1976, 18 september 1980, 4 oktober 1990, 19 december 1991, 10 september 1992, 18 maj 2000, 18 december 2002, 29 juni 2006, 9 december 2009 och 28 april 2016.</i></p> <p><i>Nämndens namn var före reglementsändringen 18 september 1980 Trafikförsäkringsanstalternas nämnd.</i></p>	
---	--

<

Arbetsordning för nämndens råd

1. Sammansättning

- 1.1 Rådets sammansättning framgår av 4 § Trafikskadenämndens reglemente.
- 1.2 Nämndens ordförande leder rådets sammanträden.
- 1.3 Ordföranden och kanslichefen planerar tillsammans rådets arbete.

2. Rådsledamöter

- 2.1 Ledamöter utses av rådet för en mandattid om två år.
- 2.2 Till ledamöter i rådet är nämndledamöter valbara.
- 2.3 Varje ledamotsgrupp (ordförande samt representanter för konsumenter och försäkringsföretag) utser inom sig ledamöter till rådet.
- 2.4 Om ett uppdrag som rådsledamot upphör i förtid ska ny ledamot utses vid nästa rådsmöte.
- 2.5 Ledamot som inte kan delta vid sammanträde ska underrätta kanslichefen.

3. Nämndledamöter och ledamotsinstruktioner

- 3.1 Varje ledamotsgrupp lämnar förslag till rådet om ledamöter utifrån det antal och den fördelning som beslutats enligt 5 § nämndens reglemente.
- 3.2 Rådet föreslår nämndledamöter till Finansinspektionen.
- 3.3 Om ett uppdrag som nämndledamot upphör i förtid ska rådet så snart det kan ske föreslå en ny ledamot.
- 3.4 Rådet beslutar om instruktioner för de olika ledamotsgrupperna.

4. Kallelse med dagordning

- 4.1 Kallelse med dagordning skickas ut till ledamöterna senast tio arbetsdagar före sammanträdet.

5. Sammanträden

- 5.1 Rådsmöten ska hållas i mars, juni, september och november. Undantag från årsplanen kan göras. Vid behov hålls extra sammanträden.

Vissa frågor ska behandlas vid rådsmöten enligt följande årsplan:

Mars:	Verksamhetsberättelse.
Juni:	Arbetsordning för nämnden och rådet.
September:	Sammanträdesdatum till kommande år. Förslag till nämndledamöter
November:	Ersättningstabeller, delningstal m.m. Verksamhetsplan.

- 5.2 Utöver vad som följer av årsplanen i 5.1 och av reglementet ska bland annat följande frågor tas upp:

- Rättsliga frågor
- Beslut om referat

- Vilka organisationer som kan föreslå representanter att företräda konsumenterna
- Val av nya rådsledamöter
- Förslag till nämndledamöter vid uppkommen vakans
- Justering av ledamotsinstruktioner
- Förordnande av sakkunniga

5.3 Om ordföranden bedömer att ett sammanträde inte kan avvaktas, kan rådet fatta beslut på annat sätt, exempelvis via e-post. Beslut som tagits utan att rådets medlemmar är samlade ska godkännas av samtliga ledamöter som deltagit i beslutet.

6. Beslutsförhet

6.1 Rådet är behörigt att fatta beslut när minst två tredjedelar av ledamöterna deltar.

6.2 Vid lika röstetal är ordförandens röst utslagsgivande.

7. Protokoll

7.1 Rådsmöten ska refereras i protokoll.

7.2 Protokoll vid rådsmöte justeras av ordföranden vid sammanträdet och en av rådet vid mötet utsedd ledamot.

7.3 Till protokollet bifogas all dokumentation som utgjorde underlag för de fattade besluten.

7.4 Protokollet ska snarast sändas ut till ledamöterna.

Förändringen av inkomstbasbeloppet

År	Inkomstbasbelopp	Procentuell höjning	Genomsnitt (år)	Uppräknas med (%)
2019	64 400	3,04 %	2015 – 2019	2,51 = 2,5
2018	62 500	1,63 %	2014 – 2018	2,01 = 2,0
2017	61 500	3,71 %	2013 – 2017	2,42 = 2,4
2016	59 300	2,07 %	2012 – 2016	2,63 = 2,6
2015	58 100	2,11 %	2011 – 2015	2,61 = 2,6
2014	56 900	0,53 %	2010 – 2014	2,27 = 2,3
2013	56 600	3,66 %	2009 – 2013	3,37 = 3,4
2012	54 600	4,8 %	2008 – 2012	3,55 = 3,6
2011	52 100	1,96 %	2007 – 2011	3,22 = 3,2
2010	51 100	0,39 %	2006 – 2010	3,39 = 3,4

2019 64 400 2,95 % 2019 - 2015 $(3,04+1,63 + 3,71 + 2,07 + 2,11)/5 = 2,51$ Avrundat 2,5

Kansliet föreslår att schablonuppräkning av inkomstunderlag för 2019 görs med 2,5 %.

Till Trafikskadenämndens råd

Antal och fördelning av vice ordförande och konsumentrepresentanter i Trafikskadenämnden

Enligt Trafikskadenämndens reglemente ska rådet varje år besluta om antalet vice ordförande och representanter för konsumenterna och om fördelningen mellan organisationerna av antalet representanter för konsumenterna. Denna bedömning bör utgå ifrån det då gällande behovet.

Enligt reglementet får det finnas maximalt 70 ledamöter i nämnden.

Idag finns det 14 vice ordförande i nämnden och 22 konsumentrepresentanter, fördelat enligt följande:

- LO 9 st
- SACO 6 st
- TCO 6 st
- Företagarna 1 st

Enligt kansliets bedömning är detta antal tillräckligt för att klara utsättningen av ärenden för 2019. Vice ordförandegruppen och organisationerna för konsumentrepresentanterna är vidtalade och har inte haft något att invända.

Förslaget till rådet är att dessa nivåer och fördelning bör fastslås att gälla under 2019.

För kansliet

